

PORTFÓLIÓ

ÁBRAHÁM RÓBERT
Pedagógus szakvizsga – szakirányú továbbképzés

Kaposvár
2023

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Kaposvári Campus
Pedagógus szakvizsga – Szakirányú továbbképzés

PORTFÓLIÓ

Belső konzulens:	Baka József adjunktus
Külső konzulens:	- -
Készítette:	Ábrahám Róbert T8ZUIC Levelező tagozat
Intézet/Tanszék:	Neveléstudományi Intézet/Szakdidaktikai Tanszék

Kaposvár
2023

Tartalomjegyzék

1.	Szakmai életút bemutatása	1
1.1	Szakmai és személyes célok.....	7
1.2	Önértékelés: erősségek, fejlesztendő területek, személyes célok.....	8
2.	A szakmai fejlődést elősegítő dokumentumok bemutatása.....	12
2.1	Az oktatási módszerek bemutatása	13
2.1.1	Reflexió.....	20
2.2	Az integráció és szegregáció kérdései, hátrányos helyzetű tanulók oktatása.....	26
2.2.1	Reflexió.....	30
2.3	Szerepkonfliktus a pedagógusi pályán	34
2.3.1	Reflexió.....	40
2.4	Egyéni gyakorlat	42
2.4.1	Reflexió.....	44
3.	További tanulási és fejlődési céljaim.....	48
4.	Felhasznált irodalom.....	50
5.	Mellékletek	52

Ábrajegyzék

1. ábra – SWOT elemzés (saját ábra).....	10
2. ábra – Pedagógus kompetenciák (Forrás: Dr. Szabó Mária, A pedagógusok szakmai előmenetelének támogatása, TÁMOP 3.1.5/12 URL: 10-6.png (942×652) (docplayer.hu)).....	12

1. Szakmai életút bemutatása

Ábrahám Róbert vagyok, testnevelő és gyógytestnevelő tanár. 2010-ben érettségiztem, a balatonalmádi Magyar - Angol Tannyelvű Gimnáziumban. 2013-ban megszereztem BSc diplomámat a Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Karán, rekreációs szervező és egészségfejlesztő szakon. A testnevelő - gyógytestnevelő tanári mesterdiplomámat 2017 februárjában vehettem át, 4.79-es átlaggal, kiváló minősítéssel.

A szakmai pályafutásom az egyetemi képzés alatt vette kezdetét. Itt kóstolhattam bele először abba, hogy milyen is pedagógusnak lenni, milyen a testneveléssel és a gyógytestneveléssel foglalkozni.

A mesterképzés első éve alatt önkéntes alapon részt vettem egy Down-szindrómában szenvedő betegek számára rendezett sportnap lebonyolításában, illetve segítettem egy gyógytestnevelési konferencián is, Gunda András vezényletével, aki komoly szaktekintélynek számított a gyógytestnevelés területén.

Az egyetemi mesterképzés második tanévében kerültem ki először oktatási intézménybe, akkor jött el annak az ideje, hogy az egyetemen szerzett tapasztalatokat a valóságban is kamatoztassam.

Az első tanítási gyakorlatomon egy pestszentlőrinci általános iskolában voltam, ahol az 1. a 3. és az 5. osztálynak tarthattam órarészeket. A vezető tanár koncepciója az volt, hogy minél kevesebbet hospitáljunk, és többet gyakoroljunk, mert abból tanulunk igazán, ezzel én is egyetértettem. A félév második felében pedig egy budai gimnáziumba kerültem, ahol egészen más kihívásokkal kellett szembenéznem, hiszen a kamaszkorú gyerekeket sokszor nem egyszerű rávenni a testnevelés órán való aktív részvételre, illetve egészen más módon kellett közelítenem hozzájuk, ahogy tettem azt az általános iskolásokkal. Ezen a helyszínen egy nagyon értékes tapasztalattal gazdagodtam. Az egyik tanórán baleset történt, megsérült egy tanuló, a vezetőtanárunk pedig megmutatta nekünk, hogy ilyen esetben mi a helyes eljárás, mit kell tenni. Ez volt az egyik első eset, amikor láttam, hogy mekkora különbség van az iskolában tanultak és a közoktatásban valóban előforduló jelenségek között.

Októbertől kezdődően, heti két alkalommal játékos ügyességfejlesztő gyerektornát tarthattam egy budai óvodában. Ez kiváló lehetőséget biztosított arra, hogy kamatoztassam, amit a képzésem során eddig tanultam. Az első két alkalommal még nem voltam magabiztos, újdonság volt számomra a helyzet, ám a gyerekek hamar elfogadtak,

sokkal könnyebben megtaláltam velük a közös hangot, mint az általános iskolai felső tagozatosokkal. Két alkalommal nyílt napot is tartottunk, ahol a szülők megnézhatték a gyermekeiket óra közben. Ezek jól sikerültek, meg voltak elégedve az órán elvégzett munkával, illetve a gyermekekkel való kommunikációmmal. Ezeknek köszönhetően egyre több szülő írta be a gyermekét a foglalkozásokra.

A tanév második felében egy budai általános iskolába kerültem, ahol az 5. a 6. és a 8. osztályt tanítottam. Itt sokszor nehézséget okozott számomra a gyermekekkel való kommunikáció, nehezen tudtam fegyelmet tartani az olyan tananyagoknál, ahol kicsit szabadabban lehet mozogni, mint például a kézilabda. Ennek egyik oka az lehetett, hogy a 8. osztályosok, már felvételi után voltak, fél lábbal kint az iskolából és a vezető tanár is csak fenyegetések és beírások árán tudott fegyelmet tartani, nekem, pedig mint tanárjelöltnek még kevesebb eszköz állt rendelkezésemre a céljaim eléréséhez.

Az egyetem utolsó félévében egybefüggő tanítási gyakorlat következett testnevelésből és gyógytestnevelésből egyaránt.

A gyógytestnevelési gyakorlatom helyszínéül azt a középiskolát választottam, ahova jártam, vezető tanárom pedig korábbi testnevelőm és gyógytestnevelőm lett, akivel a mai napig jó szakmai és emberi kapcsolatot ápolunk, így, ha munkám során bármikor segítségre volt vagy van szükségem, tudom hova fordulhatok.

A testnevelés gyakorlatomat pedig egy balatonfüredi gimnáziumban teljesítettem, ahol egy igen tapasztalt vezető tanárom volt, aki nagyon reális szemmel látja a testnevelés jelenlegi helyzetét, és arra próbált tanítani, hogy ne ahhoz ragaszkodjak, amiket a könyvekben leírnak, vagy amiket az egyetemen tanultam, hanem lássam reálisan a valóságot, arra reagáljak, és az alapján tervezzem meg a tanítás menetét. Ez a hozzáállás sokat segített nekem, mert a gyakorlat során fokozatosan rájöttem, hogy mekkora különbségek vannak, aközött, amit az egyetemi oktatás alapján gondoltam a testnevelésről, és amit a valóságban láttam.

A diplomám megszerzése után Balatonfüzfőn, az Irinyi János Általános iskolában kezdtem dolgozni, 2017. február 1-én. Az egyik testnevelő négy hónapos szabadságra ment, hogy otthon tudjon maradni a nem régen született kisgyermekével, így határozott időre, május 31-ig nyertem felvételt az állásra.

Itt a páratlan osztályokat tanítottam, első, harmadik, ötödik és hetedik osztály. Sajnos rögtön az elején szembesültem azzal, hogy a korábban ott dolgozó kollégám más értékeket vallott, más nevelési módszereket használt, mint amelyeket én szerettem

volna, ezért a tanulóknak időbe telt, hogy alkalmazkodjanak ahhoz a rendszerhez, amit én vezettem be.

Több olyan osztályt is tanítottam, ahol SNI-s, illetve BTMN-es tanulók voltak. Sajnos az egyetemi képzés során csak felületesen ismerkedtem ezekkel a jelenségekkel, én nem tudtam minden igényt kielégítően kezelni ezt a helyzetet.

Mivel a tanév közepén kerültem az új munkahelyre, a pedagógiai folyamat megtervezésében nem tudtam már részt venni, a kollégám által megtervezett tanmenet szerint végeztem a tanítást. Ám ez is értékes tapasztalatokhoz segített hozzá, hiszen korábban csak az egyetemen tanult tanmenet készítési módszert ismertem, illetve azt, amit az Oktatási Hivatal honlapján ajánlatnak. Pályakezdőként ráadásul egy kis segítséget is jelentett, hogy van egy támpont, amihez igazodhatok, ami mentén haladhatok.

A tanév során a tanulókat igyekeztem aktívan bevonni a testnevelés órába, minél változatosabb mozgásformákkal megismertetni őket, illetve ösztönöztem arra is a diákokat, hogy hozzanak olyan játékokat, sportokat, amiket eddig nem ismert senki, de szeretnének kipróbálni. A tanterv szabadon felhasználható órakerete erre kiváló lehetőségeket biztosított.

A tanári karba való beilleszkedésem annak ellenére sikerült, hogy nem lett mellém mentor tanár kijelölve. Ám ezt nagyban köszönhettem annak, hogy a másik két testnevelő kolléga önként a szárnyai alá vett, így rájuk tudtam támaszkodni, segítettek mindenben, hogy mielőbb belerázódjak az iskola világába.

Az iskola által szervezett, tanítási időn kívüli programokban lehetőség szerint részt vettem. Az első ilyen alkalom a farsangi ünnepség volt, ahol lehetőségem volt megfigyelni a diákokat az iskolából kiszakadva, normál, nem testnevelés órai körülmények között, valamint több tanuló szüleivel is megismerkedtem.

Ezen a helyen szembesültem először azzal is, hogy milyen problémákat tud okozni számomra a gyermekek értékelése. A kezdetektől fogva komoly dilemmában voltam, hogy miként határozzam meg az értékelés alapjául szolgáló kritériumokat.

A testnevelők nagyon változatos értékelési módszereket alkalmaznak. Vannak olyan kollégák, akik szigorú sztenderdeket állítanak fel és ahhoz mérik a tanulót, ám ez azért nem jó, mert a lassabban fejlődő tanulók a testnevelés sok területén hátrányba kerülnek akcelerált társaikkal szemben. Más tanárok azt veszik figyelembe, a tanuló mennyi fejlődött magához képest. Ezzel nekem két problémám volt. Nem ismertem a diákok előéletét, korábbi teljesítményüket, így nem volt viszonyítási pontom. A másik

probléma pedig az, hogy a biológiai érés folyamata során a legtöbb esetben a tanuló jobb eredményt fog elérni a korábbiaknál, akkor is, ha nem dolgozik meg érte.

Ezen okok miatt úgy döntöttem, hogy egyfajta hibrid módszert fogok létrehozni. Az első hetekben felmértem a tanulók képességeit, hogy legyen viszonyítási alapom, majd olyan követelményeket állítottam, amelyek figyelembe veszik a tanulók egyéni sajátosságait is. Szintén pozitív irányba billentette el a mérleg nyelvét az értékelésnél, ha jó volt a tanuló testneveléshez való hozzáállása, szorgalmasan dolgozott a tanórákon, a képességi szintjétől függetlenül.

A szerződésem lejártá után, a következő tanévet már a Veszprém Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Veszprémi Tagintézményének munkatársaként kezdtem meg, gyógytestnevelő tanári munkakörben.

A munkaszerződésem szeptember 1-től volt érvényes, ám augusztus utolsó hetében már a főnököm javaslatára megjelentem az új munkahelyemen, hogy megismerkedjek a kollégákkal, illetve részt tudjak venni bizonyos mértékig a tanévet előkészítő munkákban.

Az iskolai közeg után a szakszolgálati munkakör éles váltásnak tűnt számomra. Itt sokkal nagyobb hangsúly helyeződött a szakmai munkára és a speciális helyzetünkből adódóan nem tudjuk olyan hatékonyan ellátni a nevelési folyamatokat, mint azok a tanárok, akik az iskolában dolgoznak és egész nap együtt vannak a gyerekekkel.

Szakmai fejlődés szempontjából hatalmas lehetőségeket tartogatott ez a munkahely, hiszen nem csak a többi ott dolgozó gyógytestnevelővel volt lehetőségem konzultálni, de logopédusokkal, konduktorokkal, gyógypedagógusokkal és pszichológusokkal is, mely által szélesedhetett a látóköröm és egyre komolyabb és részletesebb szakmai tudást halmozhattam fel.

Rendszeresen részt vettem a többi kollégával együtt szakmai konferenciákon, ahol rend szerint a gyógytestnevelést érintő legfrissebb kérdéseket elemzik, a legújabb tanulmányokat és eszközöket mutatják be, így szakmai tudásomat naprakészen tudtam tartani.

Komoly szakmai kivívást jelentett számomra a szülőkkel való kommunikáció. Sajnos azt vettem észre, eddigi tapasztalataim során, hogy a szülő az, akire hatnom kell, őt kell meggyőznöm, hogy a gyermekének szüksége van a gyógytestnevelésre, és ne úgy tekintsen erre a tanórára, mint egy felesleges plusz egy óra, hanem úgy, hogy ezzel megalapozza azt, hogy a gyermeke felnőtt korában mozgásszervi és belgyógyászati betegségektől mentes, egészségtudatos felnőtté váljon.

Ezen a téren változó sikerrel jártam. Sok szülő belátta, hogy rajta is múlik hogyan viszonyul a tanuló a gyógytestneveléshez, ám olyan szülők is akadtak, akik addig vitték különböző orvosokhoz a gyermekeiket, amíg olyan szakvéleményt nem kaptak, ami számukra tetsző volt. Én próbáltam és azóta is folyamatosan próbálom keresni a megfelelő fórumokat, ahol a gyógytestnevelésre utalás összes résztvevőjével érdemben kommunikálhatok, mert szeretném elérni, hogy akinek tényleg szüksége van a segítségre, az megfelelő ellátásban részesüljön, még akkor is, ha a szülő nem látja be ennek a fontosságát.

A 2018/2019 tanév előtti nyár volt az, ahol életemben először, teljes értékű munkát tudtam végezni a tanév előkészítésében, a tanmenet elkészítésében, a gyógytestnevelés ellátásának megszervezésében a Szakszolgálathoz tartozó iskolákban.

Ezzel párhuzamosan óraadói állást kaptam a balatonfüredi Eötvös Lóránd Általános Iskolában, testnevelő tanárként, így végre mindkét szakmámat egyszerre tudtam gyakorolni.

A testnevelés oktatása során egészen más jellegű problémák, pedagógiai helyzetek merültek fel, mint gyógytestnevelés órán. Az iskolában egész nap egy légtérben tartózkodom az általam tanított gyermekekkel, aktív tagja vagyok a nevelőtestületnek. Ezen a helyszínen jobban előtérbe kerültek az oktatási-nevelési kérdések. A gyógytestnevelés során kis létszámú csoportokkal dolgozok, fegyelmezési problémák jellemzően nincsenek. Az iskolai testnevelésben ez pont a fordítottja. Minden osztályban akad egy-két tanuló, akik megpróbálják a csoport többi részének a munkáját elrontani, olyan tanulók, akik egyéni bánásmódot, különleges figyelmet érdemelnek.

Két 5. osztályos lánycsoportot tanítottam, csoportonként heti öt órában. Ez azt jelenti, hogy én vagyok az a tanár, aki a legtöbbet találkozik velük, ám a testnevelés óra, a tornaterem az egy sokkal szabadabb közeg, mint a tanterem, így az osztályon belüli problémák, feszültségek egészen más formában jönnek ki a tanulók között.

Az osztályokon belül klikkek alakultak ki, és egyes testnevelés órai játékban elszenvedett vereség, rosszabb teljesítmény is okot adhat a csúfolódásra, kirekesztésre. Szerencsére az osztályfőnökkel és szülőkkel konzultálva megfelelően sikerült feltérképeznem a tanulók egymáshoz való viszonyát és a testnevelés órákon igyekeztem a feladatok és a munkamódszerek, csapatok, csoportok megválasztásával arra törekedni, hogy minimalizáljam az osztályon belüli súrlódásokat.

A lakóhelyem megváltozása miatt a 2018-2019-es tanévet már egy új városban, új munkahelyen ám hasonló munkakörben kezdtem meg. Áthelyezéssel kerültem a Somogy

Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kaposvári Tagintézményéhez augusztus közepén. Itt szintén gyógytestnevelőként tanítottam tovább. Ám eddig nem ismert és nem várt nehézségekkel kellett szembesülnöm.

A kaposvári járás sokkal nagyobb területű, mint a veszprémi, így hirtelen kétszer annyit kellett utaznom annak érdekében, hogy megtartsam a tanóráimat, pedig már Veszprémben is én utaztam a legtöbbit a munkahelyemen. Ezen kívül az itteni tanulók hozzáállása és magaviselete nagyban különbözött az általam korábban megismertektől.

Míg a Veszprém környéki diákok jól neveltek, motiváltak, csak ritkán akadt rendbontás, renitens tanuló, addig a Kaposvár környéki gyermekeknél nagyon nehéz volt felkelteni az érdeklődést, sokat kellett fegyelmezni, folyamatos volt a rendbontás. Ehhez az is nagyban hozzájárult, hogy az első évemben a kötelező 21 tanórából 18-at az Igali Batthyány Károly Általános iskolában töltöttem, ahol a tanulók többsége hátrányos helyzetű, rossz körülményekkel rendelkező családokból jön.

Alsó tagozatban még jobban lehetett velük dolgozni, ám sajnos ahogy idősödtek, úgy lett egyre nehezebb dolgom. A tanulók többsége roma családból származott, ahol 10-12 éves kortól kezdődően gyakran már felnőttként kezelik őket a szüleik. Ezt a mentalitást az iskolába is behozzák, emiatt nehéz nekik elfogadni, hogy egy tanár meg akarja neki mondani mit csináljon, így gyakoriak a konfliktusok. Ennek ellenére megpróbáltam partnerként kezelni őket, világos és objektív szabályrendszert felállítani, ami azon alapult, hogyha ők megteszik, amit én kérek cserébe én is hajlandó vagyok az ő kérésüket teljesíteni. Ilyen módon a fiúkat a labdarúgással jól lehetett motiválni, azonban a lányoknál nehezebb volt, hiszen 7-8. osztályban már nem nagyon szerettek mozogni.

Ezek miatt az első félévben elég sok kudarcélmény ért, hiába fordultam más kollégákhoz, ők is azt mondták, hogy hasonló tapasztalataik vannak a gyerekekkel, így érdemben nem sokat tudtak segíteni. Ám szerencsére az idő múlásával egyre jobb lett a helyzet. Azok a tanulók, akiket alsó tagozatos koruk óta tanítok hamar elfogadtak és ahogy idősödtek sem változott ez, az idősebb, ellenállóbb tanulók pedig kijárták az iskolát így évről évre egyre könnyebb dolgom van ebben az intézményben.

Azon tanulók, akiket korábban tanítottam, amikor az utcán találkozom velük, minden alkalommal köszönnek, beszélgetnek velem pár szót, így valószínűsítem, hogy a kezdeti ellenállás nem a személyemnek, hanem inkább a tantárgyammak szólt.

Az évek során sikerélményben is volt részem. Somogygeszti településen például minden alkalommal várják a gyerekek a gyógytestnevelés órát és nagyon lelkesen dolgoznak. A velük eltöltött 4 év alatt szinte ugyanazok a tanulók maradtak a

csoporthoz így nagyon jól látható rajtuk milyen fejlődésen mentek keresztül a gyógytestnevelés hatására.

Régi vágyam volt óvodás korú gyermekekkel dolgozni, hiszen ez az az életkor amikor véleményem szerint a legtöbbet tehetek a gyermekek egészségéért, hiszen sokkal könnyeb megelőzni egy betegség, elváltozás kialakulását, mint egy évek alatt megszerzett rendellenességet rehabilitálni. Szerencsére ezen a munkahelyen lehetőségem nyílt erre, és a 2022/2023-as tanévben már 3 óvodában is tarthatok gyógytestnevelést.

A 2019/2020-as tanév váratlan kihívás elé állított, amire korábban nem is gondolt volna senki. A COVID-19 járvány miatt át kellett állni az online oktatásra. Ennek a technikai része nem okozott problémát, hiszen már gyermek korom óta fokozottan érdeklődök az informatika világa iránt, ellenben az oktatásmódszertan problémákat vetett fel, hiszen nehéz egy jellemzően mozgástanuláson alapuló tantárgyat online formában átadni.

Végül a munkahelyem elvárásaival összhangban, gyakorlatsorokat állítottam össze, majd rajzoltam és írtam le a gyermekeknek, melyeket heti két alkalommal végezhetnek otthon, az egészségük megőrzése érdekében. Bár konkrét adatokkal nem rendelkezem róla, de valószínűsítem, hogy kevesen végezték el ezeket az otthoni gyakorlatokat. Erre enged következtetni az az állapot is, amelyben megjelentek a tanulók az iskolában, a következő szeptemberben. Ez a márciustól szeptemberig tartó kimaradás érezhetően visszavetette a gyermekek fejlődését, nem csak mozgásos feladatokban, hanem minden területen.

A 2020/2021-es tanév során ismét a vírushelyzet okozott érezhetően nehézséget, ám az előző tanév tapasztalatait felhasználva már kissé jobban tudtam kezelni a helyzetet, bár az állandó maszkviselés érezhetően rányomta a bélyegét a gyermekek és a tanárok mindennapjaira is.

1.1 Szakmai és személyes célok

A szakszolgálat alkalmazásában álló pedagógusoknak 5 éven belül el kell kezdeniük a pedagógus szakvizsga képzést, így szeptemberben elkezdtem a MATE Pedagógus Szakvizsga képzésén a Mentortanári szakirányt. Ugyan lehetőségem lett volna a Gyógytestnevelés képzést is választani, ám az az információt kaptam korábban végzett kollégáimtól, hogy azon a képzésen csak azt tanuljuk, amiket korábban az egyetemen is tanultunk. Én viszont szerettem volna olyan tudást megszerezni, amit a későbbiekben

hasznosítani is tudok. Mindig is felnéztem a korábbi tanáira, különösen a tanítási gyakorlatokat vezető tanáira, valamint azokra a kollégákra, akik önkéntes alapon nagyon sokat segítettek a pályám kezdetén, ezért úgy döntöttem, hogy ezt a szakirányt választom, hiszem a későbbiekben én is szívesen foglalkoznék hallgatókkal, akik a pedagógus pályára készülnek.

2023 március végétől kezdődően egyik szakszolgálati kollégám új munkahelyre váltott és én vettem át az óráit. Ő korábban az egyik intézményben óraadóként testnevelést is tanított, így áprilistól kezdve azokat az órákat is én tartom, ennek köszönhetően újra mindkét végzettségemet is hasznosítani tudom.

Ezzel párhuzamosan egy pályázatnak köszönhetően elvégeztem az BHRG Alapítvány 2 képzését is, melyek által csoportos TSMT (Tervezett Szenzomotoros Terápia) valamint HRG (Hidroterápiás Rehabilitációs Gimnasztika) terapeuta lettem. Ezen képzések birtokában pedig a 2022/2023-as tanévben már a korai fejlesztésben is részt vehettem és 0-2 éves korú gyermekeknek tarthattam víziterápiát, egészen addig míg az energiaárak emelkedése miatt be nem zárt a tanmedence.

Szaktanári képességeimet igyekszem az iskolai kereteken kívül is kamatoztatni. Részt vettem már hátrányos helyzetű, tehetséges gyermekek számára szervezett táborban, valamint a 2018-as évtől kezdődően, egy családi táborsorozat egyik alapítója vagyok. Ebben a táborban tehetséges zongoristák és hegedűsök vesznek részt, egy Balaton-parti településen. A tábor nemzetközi, több országból érkeznek tanulók, akik nem csak zenei órákon vehetnek részt, hanem szabadidős programokon, illetve az egészséges életmódot érintő előadásokon, de a hangszeren való játék közbeni helyes testtartást, illetve a zenélés miatt kialakult mozgásszervi betegségeket érintő korrekciós foglalkozásokon is részt vehetnek.

1.2 Önértékelés: erősségek, fejlesztendő területek, személyes célok

A pedagógus munkájában a legfontosabb a személyiség. Egy jó tanár az egész személyiségével tud hatni a környezetére, a diákokra. Hitelesnek kell lenniük szakmai szempontból, példát kell mutatniuk a diákok előtt, hiszen fontos hatást gyakorolnak a felnövekvő generációra.

Ám ez csak akkor lehetséges, ha a pedagógusnak egy szilárd, már kialakult értékrendje, erős személyisége van. Egy önmagában bizonytalan ember gyakran negatív

irányba tudja befolyásolni a gyermekek fejlődését. A jó pedagógus nem csak fizikailag, de szellemileg, pszichológiailag is alkalmas az általa választott pályára.

Egy pedagógus esetében fontosnak tartom a problémamegoldó gondolkodásmód meglétét. Figyelembe kell vennie a tanítási folyamat során felmerülő, előre nem tervezhető problémákat, és képesnek kell lennie azokra reagálni, minden körülmények között. A pedagógiai helyzeteket fel kell ismernie, az azokban rejlő alkalmakat az oktatásra és nevelésre ki kell használnia. Következetesnek kell lennie, egyenlő bánásmódban kell részesítenie minden tanulót.

A jó pedagógus szakmailag felkészült, ám nem elégszik meg ennyivel, igénye van arra, hogy folyamatosan fejlessze, képezze magát. Képes a szakmáját érintő fontosabb problémafelvetések átgondolására, szakmai igényességű problémamegoldásra, akár a szakirodalom felhasználásával.

A Testnevelési Egyetemen végzett képzés során, illetve a közoktatásban eltöltött idő alatt nagyon sok, különböző tanárral, testnevelő és gyógytestnevelő tanárral ismerkedtem meg. Ezek között voltak olyanok, akik a fent említett kritériumoknak teljesen vagy részben megfeleltek, de teljesen eltérő személyiségekkel is összehozott a sors.

Minden esetben arra törekedtem, hogy a pozitív értékeket átvegyem a tanáraitól, kollégáimtól és felhasználjam őket a saját tanítási stílusom kialakításához, míg a negatívakat elhagyjam, vagy bizonyos változtatásokat eszközölve pozitívvá formáljam és alkalmazzam őket.

A Pedagógus szakvizsga képzés elején készítettem egy SWOT elemzést, melynek segítségével számba vettem az eddig megszerzett kompetenciáimat, hogy mely területeken érzem magam erősnek, mik azok a területek, ahol fejlődni szeretnék, illetve erre milyen lehetőségeim lesznek a következő 2 évben. Azt is számba vettem, milyen veszélyekkel kell számolnom. Ennek eredménye az alábbi táblázatban látható:

SWOT elemzés		
Belső tényezők	Erősségek	Gyengeségek
	<ul style="list-style-type: none"> + Korszerű szaktantárgyi ismeretekkel rendelkezem + Fontosnak tartom a tanulási képességek fejlesztését, nyitott vagyok az élethosszig tartó tanulásra + Képes vagyok olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, melyekkel segítem a tanulók sokféle értékeinek elfogadását + Tájékozott vagyok a szakterületem érintő legfontosabb kutatásokkal, innovációkkal kapcsolatban 	<ul style="list-style-type: none"> – Kevés tapasztalattal és módszertani ismerettel rendelkezem a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű tanulók oktatásában – Nem megfelelően működök együtt más intézmények kollégáival az értékelő munka elősegítése érdekében – Kevésbé aktív kommunikáció a szülőkkel
Külső tényezők	Lehetőségek	Veszélyek
	<ul style="list-style-type: none"> + Szakmai konferenciákon és továbbképzéseken való részvétel, a tudásom bővítése érdekében + Tapasztalatok, jó gyakorlatok szerzése a munkavégzésem során, tanulás a kollégáktól a velük való interakció során + Új ismeretek, módszerek elsajátítása a szakvizsga képzés kurzusai során, illetve a képzésen résztvevő csoporttársaimtól hallottak alapján 	<ul style="list-style-type: none"> – Kiegészítés a munkahelyem és a fenntartó általi elvárások miatt – Nem tudom beépíteni az oktató-nevelő munkámba az újonnan szerzett tapasztalatokat rajtam kívül álló okok miatt (pl. infrastrukturális problémák)

1. ábra – SWOT elemzés (saját ábra)

Mindig is törekedtem arra, hogy naprakész legyek a testnevelő és gyógytestnevelő szakma alapját képező ismeretekkel, mint a pedagógia, pszichológia, anatómia, élettan, ortopédia, belgyógyászat és testnevelés elmélet. Óráról órára lelkiismeretesen készülök, mindig próbálom bővíteni a gyakorlatrepertoáromat. Törekszem arra, hogy mindig új és izgalmas, ám a szakmai követelményeknek megfelelő, a gyermekek fejlődését legjobban szolgáló gyakorlatanyagokat állítsak össze.

Az általános műveltség területén is folyamatosan fejlesztem magamat, illetve szeretném, ha a testnevelés óráim során, ha a helyzet úgy adódik, nem csak szakmai,

hanem általános műveltségi kérdésekben is hozzájárulhatnék tanítványaim elméjének pallérozásához.

Fontosnak tartom, hogy olyan releváns tudással rendelkezek a szaktantárgyaimhoz kapcsolódó tudományok területén, amellyel választ tudok adni a gyermekeknek, szülőknek és a kollégáknak is, a testnevelés és gyógytestnevelés pedagógiai folyamatát érintő minden kérdésre.

Ám ahogy az a táblázatban is látható, illetve a szakmai életutamból is kivehető, sajnos kevés tapasztalattal rendelkezem a sajátos nevelési igényű tanulók tekintetében. Mivel nem gyógypedagógiai képzést végeztem az egyetemen, így csak nagy vonalakban érintette ezt a témát a gyógytestnevelő tanári képzés, néhány, kisebb óraszámú kurzus keretében. A 2021/2022-es tanévtől kezdődően heti 6 órában tartottam gyógytestnevelést a kaposvári Bárczi Gusztáv Módszertani Központban, olyan csoportoknak, ahol az összes gyerek autista, vagy értelmi fogyatékos. Emiatt reméltem, hogy a szakvizsga képzés során olyan tudásra tehetek szert, aminek köszönhetően jobban megismerem a gyerekek szükségleteit, valamint módszereket tanulhatok, melyek segítségével fejlődni tudok az említett területen.

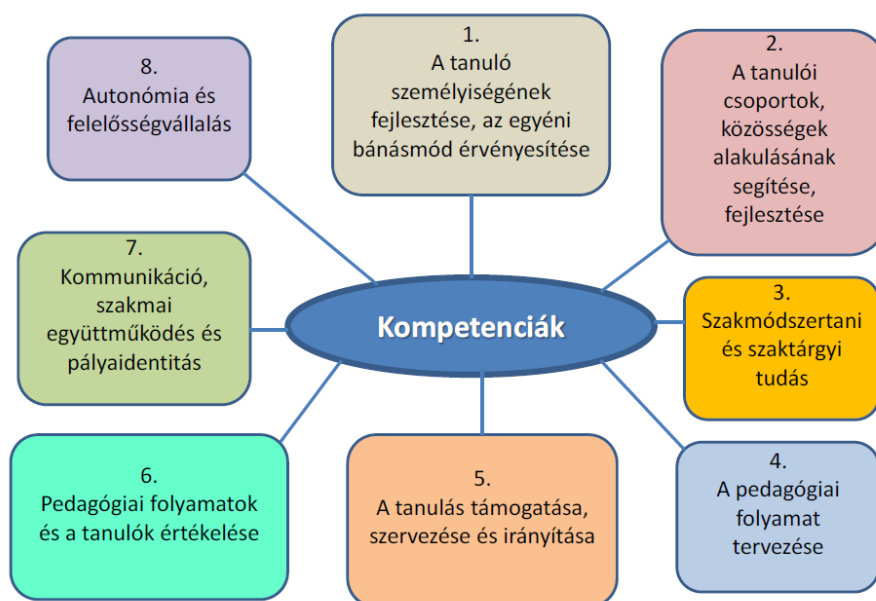
Mivel gyógytestnevelőként intézményről intézményre járok, így kevés kapcsolatom van mind a szülőkkel, mind az intézményben tanító kollégákkal. Sajnos észrevettem, hogy nem megfelelő köztünk a kommunikáció, és ennek javítása érdekében én sem tettem meg mindent. Jellemzően csak technikai dolgok megbeszélésére korlátozódik az információ-csere, pedig a gyerekek optimális fejlődése érdekében szükség lenne a komolyan együttműködésre. Emiatt reméltem, hogy a szakvizsga képzés során tanulhatok olyan új kommunikációs technikákat, aminek segítségével javíthatom a szülőkkel és az általam ellátott intézményekben dolgozó kollégákkal való kapcsolatomat.

2. A szakmai fejlődést elősegítő dokumentumok bemutatása

A pedagógus szakvizsga képzés négy féléve során számtalan olyan kurzusban vettem részt, amely elősegítette a fejlődésemet, hogy jobban helyt álljak a pedagógus pályán, illetve a jövőben mentor és vezetőtanárként. Ezek a kurzusok elmélyítették a nevelés és oktatást érintő módszertani tudásomat, valamint új információkkal gazdagodtam a speciális nevelési igényű tanulókkal való együttműködés lehetőségeiről, amelyeket jól fel tudok használni a munkám során. Ezen kívül bővítettem a tanítási-tanulási folyamat tervezésére vonatkozó tudásomat is, olyan lehetőségekről tanultam, amelyeket korábban nem ismertem meg, ám azóta már aktívan használom.

Az ezekre a kurzusokra készített munkáimból válogattam, annak megfelelően, hogy véleményem szerint melyik dokumentumok mutatják be a legjobban a pedagógusi kompetenciám fejlődését az elmúlt két év során. A reflexióim elkészítéséhez az egyetem honlapján található útmutató¹, valamint az oktatási hivatal honlapján megtalálható pedagógus kompetenciákat bemutató segédanyagot vettem alapul.²

Ezek a kompetenciák az alábbi ábrán láthatóak:

2. ábra – Pedagógus kompetenciák (Forrás: Dr. Szabó Mária, A pedagógusok szakmai előmenetelének támogatása, TÁMOP 3.1.5/12 URL: 10-6.png (942×652) (docplayer.hu))

¹ Útmutató a szakdolgozat, diplomadolgozat, portfólió készítéséhez {2023.04.07.} URL: <https://uni-mate.hu/documents/20123/64071/III.+kötet+1.+TVSZ+6.10.+Volt+Pedagógiai+Kar+útmutatója.pdf/e7a5e4d1-9752-5701-8f6c-16f9f1e8dc8a?t=1631000915455>

² Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez (oktatas.hu) {2023.04.07.} URL: https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/unios_projektek/kiadvanyok/utmutato_a_pedagogusok_minositesi_rendszerben_6.pdf

2.1 Az oktatási módszerek bemutatása

(„A felnőttoktatás módszertana” kurzusra készített beadandó dolgozat)

„Az oktatási módszerek az oktatási folyamat állandó, ismétlődő összetevői, a tanár és a tanuló tevékenységének részei, amely különböző célok elérése érdekében eltérő stratégiákba szerveződve kerülnek alkalmazásra.”³

A módszer valamely cél megvalósítására szolgál, így megválasztásakor a hogyan kérdésre keressük a választ. A megfelelő módszer megválasztása érdekében azt kell megvizsgálnunk, hogy az általam kitűzött cél elérése érdekében melyik, vagy melyek azok a módszerek, amelyekkel a csoport különböző adottságait is figyelembe véve, a lehető leghatékonyabb módon, a legjobb eredményt érhetem el.

A tanulási módszereket nagyon sok szempont alapján szokták csoportosítani, ám sajnos egyik osztályozás sem teljes, sok módszer több helyre is besorolható, illetve sok hasonló vagy átfedést mutató módszer létezik. Csoportosíthatjuk őket az információ forrása szerint, (verbális, szemléletes, gyakorlati), a tanulók által végzett megismerő tevékenység szerint, a tanulási munka irányítása alapján (tanári, tanulói, közös dominanciájú), vagy az oktatási folyamatban betöltött szerepük szerint. Ezen kívül csoportosítható az oktatás logikai iránya alapján, a didaktikai feladatok szerint, valamint létezik a funkció szerinti csoportosítás, amelybe az új tudáshoz segítő, a tudást elmélyítő, a tudást megszilárdító, valamint a visszajelentés módszerei tartoznak.⁴

Más megközelítésből vizsgálva megkülönböztethetünk két nagy csoportot, az előadó központú módszerek, illetve a résztvevő központú módszerek csoportját. Előbbihez tartozik az előadás, magyarázat, szemléltetés, megbeszélés, előadói vita. Utóbbihoz pedig a projekt munka, a kooperatív módszerek, tréning és a szituációs módszerek.⁵

Természetesen ezen kívül még számos szempont szerinti csoportosítás található a szakirodalomban, az alábbi bekezdésben csak a leggyakoribbakat, illetve a dolgozatom számára relevánsabbakat emeltem ki.

³ Fekete Amanda - Folyamat. Folyamat. Tartalom. Cél. Szervezeti keret. Szervezési mód. Módszer(ek) Oktatási eszköz(ök) Eljárás {2021.12.02.} URL: <https://adoc.pub/folyamat-folyamat-tartalom-cel-szervezeti-keret-szervezesi-m.html>

⁴ Baka József – Felnőttoktatás módszertana 1-2 (Egyetemi Ppt)

⁵ Baka József – Felnőttoktatás módszertana 1-2 (Egyetemi Ppt)

A módszer megválasztásának szempontjai⁶

Mivel testnevelő tanárként a dolgozatomban a szertorna, azon belül is a szekrényugrás oktatásának módszereit mutatom be gyermek, illetve felnőtt korban, így a testnevelés sajátosságaiából kiindulva tekintem át a módszerválasztás általános szempontjait.

Az életkor

A gyermek folyamatosan fejlődik, változik az életkor előrehaladtával. A testnevelés tananyag feldolgozásának módszertana jellemzően ezekhez az életkori szakaszokhoz igazodik, annak érdekében, hogy elősegítse a gyermekek optimális testi és lelki fejlődését. A motoros tanulás esetében sokkal nagyobb különbségek is lehetnek az azonos életkorú tanulók között, mint a verbális tanulás során, ezért szükséges lehet különbséget tenni az oktatási módszerek megválasztás során. Felnőtt korban ez a probléma egészen másképp jelentkezik, hiszen eddigre már véget ért az a szenzitív időszak, amíg a gyermek hatékonyan tudja megtanulni a motoros képességeket, itt inkább az életkor előrehaladtával a szervezet leépülése az, ami korlátozhatja az új ismeretek elsajátítását.

A képességek színvonala

A tanulók képességeit a biológiai életkor nagymértékben befolyásolja, ebből következik, hogy az adott életkorú tanulók eltérő szinten állnak. Ennek az eltérésnek az oka többek között az öröklött tényezőkben, a nevelésben és a környezeti tényezőkben, valamint a földrajzi eltérésben keresendő. A nevelés és a földrajzi helyzet szoros összefüggést mutat, hiszen egy gyengébben felszerelt falusi iskolában, gyenge oktatási, nevelési színvonal mellett egy jó képességű tanuló sem fog a képességeinek megfelelően fejlődni, míg egy jól felszerelt intézményben, jó nevelés mellett egy gyengébb képességű tanuló is jó eredményeket érhet el. Ehhez kapcsolódóan kiemelném, hogy a megfelelő infrastruktúra, tanítást támogató eszközök megléte nagymértékben befolyásolja, hogy milyen módszereket választhatunk, és ezáltal segítheti vagy gátolhatja a gyermek ideális fejlődését.

A megfelelő táplálkozás, valamint a gyermekek motivációja és a szülők hozzáállása szintén befolyásolhatja a képességek fejlődését pozitív vagy negatív irányba.

⁶ Makszin Imre – A testnevelés elmélete és módszertana. Budapest-Pécs, Dialóg Campus Kiadó, 2014, 288 p.

A tananyag nehézségi foka

A gyermekek érzelmi hozzáállása az adott tananyaghoz szintén befolyásoló tényező a tanulási folyamat során. Jellemzően azokat a mozgásokat szeretik, amik jól mennek nekik, amik nehezebbek és nincsen rögtön sikerélményük azokat gyakran ki nem állhatják. Ám egy megfelelően felépített, jól kiválasztott módszerekkel operáló oktatási folyamattal fokozhatjuk a tanulók tanulási kedvét.

A gyermekek fejlődésében az idegrendszer fejlődése a leggyorsabb, így ehhez alkalmazkodva kell felépíteni a tanítás-tanulás folyamatát, hiszen vannak olyan képességek, amiket csak bizonyos életkorban lehet megfelelően elsajátítani. Ha ez akkor nem történik meg, akkor a gyermek nem fog stabil alapokkal rendelkezni, amelyekre lehetne építeni. A felnőttek oktatása során felmerül az a probléma, hogy lehetséges, hogy fiatal korában nem sajátította el ezeket a megfelelő alapokat, így egészen más módszereket kell alkalmazni ahhoz, hogy megközelítsék azt a tudásszintet, amelyet potenciálisan elérhettek volna, ha gyermekkorukban megvalósult volna minden feltétel, ami az optimális fejlődéshez szükséges lett volna.

Mozgástapasztalat

Minden gyermek, aki bekerül az iskolai oktatásba rendelkezik már valamilyen mozgástapasztalattal. Ezek ugyan eltérő szintűek lehetnek, ám az hogy valakit iskolaérettnak nyilvánítanak, azt feltételezi, hogy motoros területen is elég érett ahhoz, hogy megkezdje a tanulmányait. A generikus mozgások területén mindenki rendelkezik bizonyos készségszinttel, ezekre építhetjük a továbbiak megtanulását.

Az információs csatorna szerinti módszerek

A testnevelés oktatása eltér sok más, az iskolákban tanított tantárgytól. Alapvető elvárás egy testnevelő tanárral szemben az, hogy az adott feladatokat, gyakorlatokat képes legyen bemutatni a diákok számára. Ezáltal, hogy motorikusan képesnek kell lennie arra, hogy megjelenítse a diákok számára a tananyagot, megjelenik egy olyan alapfeltétel, aminek megléte nélkül szinte lehetetlen megfelelően végezni az oktatást, akármilyen módszereket is választunk.

A dolgozatomban az információs csatorna szerinti felosztásban megjelenő verbális, szemléletes (vizuális) és kinesztetikus csatornákon keresztül történő oktatási módszereket

mutatom be, két a tanmenetben egymás után következő tanítási egységen, majd megvizsgálom ezen módszerek alkalmazásának lehetőségét a felnőttek esetében.

A tananyag bemutatása

A tanítási egységben megjelenő tananyag jellemzően ötödik vagy hatodik osztályban tanítandó, a tanulók képességszintjének figyelembevételével.

Az első tanítási egységben a talajtorna alapjai ismétlik át a gyerekek: gurulóátfordulás előre, hátra, terpeszben hátra, majd a fejjállás és a kézen átfordulás oldalra. Új anyagként megjelenik a terpesz gurulóátfordulás előre és a kézállás. Természetesen a tanítási egység egésze alatt célgimnasztikával melegítenek be a tanulók és a tananyagnak megfelelő képességfejlesztő gyakorlatokat végeznek, mellyel előkészítjük többek közt a második tanítási egységet is.

A második tanítási egységben a szekrényugrással foglalkozunk. Amennyiben a gyermekeket nem egy tanár viszi végig az első osztálytól kezdődően, úgy nagy különbségek alakulhatnak ki a képességek terén a felső tagozat megkezdésekor. Jellemzően harmadik vagy negyedik osztályban már megismerkednek a szekrényugrás alapjaival, ám figyelembe kell venni azt is, hogy előfordulhat olyan tanuló, aki csak ötödik osztályban lát először svédsekretynt. Ezért az oktatást érdemes az ugródeszka (dobbantó) használatával, a helyes ugrásritmus kialakításával kezdeni. Az előző tanítási egységben megkezdett célgimnasztikát és képességfejlesztő gyakorlatokat ebben az egységben is folyamatosan alkalmazni kell, kissé módosítva, az adott szeren végezhető mozgásoknak megfelelően. A tanítási egység végére a tanulók képesek lesznek az előkészítő támaszugrások végrehajtására, míg egyes tanulók már a valódi támaszugrásokkal is megpróbálkozhatnak.

Verbális ismeretnyújtás

A szóbeli közlés, magyarázat a testnevelés oktatása során is kiemelten fontos. Ez által létesítünk kapcsolatot a tanulókkal, ismertetjük velük a feladatok célkitűzését. Lényeges, hogy ez az ismeretnyújtás mindig igazodjon a tanulók életkorához, ismereteihez, képességeikhez. Legyen érthető, a fontos részek kiemelésével. Amennyiben nem megfelelő a verbális ismeretátadás, a tanulók nem pontos képet kapnak arról, mit vár el tőlük a tanár, ezáltal nem azt az eredményt fogjuk kapni a gyerekektől, amire számítunk. A torna oktatása során kiemelten fontos, hogy részletekbe menően pontos tájékoztatást

nyújtunk a tanulóknak, hiszen egy fokozottan balesetveszélyes tananyagról van szó. Amennyiben a tájékoztatás megtörtént, meg kell győződni arról, hogy a tanulók megértették a feladatot. Ez legegyszerűbben visszakerdezéssel, ellenőrző kérdések feltételével történhet meg. A gyakorlást csak akkor szabad elkezdni, ha megbizonyosodtunk róla, hogy minden tanuló megértette a célokat és követelményeket.

A jó magyarázat a testnevelés órákon rövid, lényegre törő. Mindig a legfontosabb információkra szorítunk. A hibajavítás is legtöbbször a verbális csatornán történik. Ilyenkor figyelni kell arra, hogy egyszerre ne mondjunk túl sok információt, csak annyit, amennyit a tanuló be tud fogadni. Először mindig a legnagyobb hibákat emeljük ki, és ha azokat javította, utána hívjuk fel a figyelmet a kisebbekre! Például a fejállás oktatásánál először figyelmeztetjük a tanulót a homlok és a tenyerek helyzetére, majd, ha ezt sikeresen korrigálja, utána figyelünk arra, hogy a két láb a törzs meghosszabbításában legyen, majd végül, ha már stabil a fejállás akkor javítjuk ki az olyan apróságokat, mint például a lábfej lefeszítése.

Vizuális ismeretnyújtás

Az emberek a környezetükről az információk több mint 80%-át vizuális úton szerzik be, így ez a fajta ismeretnyújtás megkerülhetetlen a mozgásos feladatok oktatása során. Nagyon sokszor előfordult már, hogy a magyarázatot hiába értette meg a tanuló, hiába tudta visszamondani mit kell csinálni, mégsem volt képes végrehajtani a feladatot. Ám miután bemutattam, vagy bemutattattam valakivel, egyből sikerült neki.

A tanári bemutatót minden esetben meg kell, hogy előzze a verbális ismeretátadás. Ezen kívül fontos, hogy a bemutatás technikailag helyesen legyen kivitelezve.

A bemutattatás esetében pedig a tanár kiválaszt egy jó képességű tanulókat, aki bemutatja a korábban elmagyarázott feladatot. Ennek előnye, hogy a pedagógus a mozgás kivitelezése közben is tud magyarázni, felhívni a figyelmet a mozgás sarkalatos pontjaira, fő összetevőire.

A talajtorna, illetve a szekrényugrás esetében kiemelten fontos a bemutatás és a bemutattatás, hiszen gyakran olyan testhelyzetbe kell a tanulóknak kerülniük, amikkel korábban még nem találkoztak, nincsen ehhez kapcsolódó kinesztetikus élményük, nincs megfelelő testérzetük, így még a bemutatással együtt is a kezdetekben a motoros mintamásolás színvonala jellemzően elég alacsony. Ám a verbális hibajavítással kiegészítve, a feldolgozó gyakorlás során a tanulók megszilárdítják ezeket a tanult

mozgásformákat, amelyek jó alapot nyújtanak a későbbi építkezéshez. Konkrét példát említve, aki megtanulja a nyuszi ugrást a talajon, az később sikeresen végre fogja tudni hajtani a terpeszáтуgrást (nagymacska) a szekrényen.

A feldolgozó gyakorlás

A testnevelés során a tanár által kijelölt feladatra a tanuló valódi válasza a mozgás végrehajtása. Itt történik meg a feladat valódi elemzése, itt tudja meg a tanuló, hogy a mozgás során milyen izomérzetek keletkeznek, itt tudja ezeket az érzeteket összekötni a tanár visszajelzésével, hibajavításával. Az ismételt végrehajtások során jutnak hozzá a szükséges kinesztetikus információkhoz, melyek majd a gyakorlat jó végrehajtásához vezetnek. A feldolgozó gyakorlást a tanulás megkönnyítése érdekében ki lehet egészíteni különböző rávezető eljárásokkal. Ilyenek például az utánzó mozgások, hasonlat, játékos cselekvéstanulás, a segítségadás, vagy az előkészítő műveletek és kényszerítő helyzetek.

Utóbbi három a torna oktatása során kiemelten fontos. A tanulóknak meg kell tanulniuk hogyan, tudnak segítséget adni a társaiknak a veszélyesebb elemek tanulásánál. Ide tartozik a segítségadás fejállás, kézállás, kézen átfordulás oldalra (cigánykerék) esetén.

Az előkészítő műveletekre jó példa a már korábban említett nyuszi ugrás, de a tarkóbillenésnél megtanult csípőmozgás az előfeltétele a nyújtón és a gyűrűn a billenésnek a korláton a rövid és hosszú billenésnek, valamint még számos mozgásnak.

A kényszerítő helyzeteket is gyakran alkalmazzuk a torna oktatása során, elég csak a legegyszerűbb esetre gondolni, amikor a bukfencezni nem tudó tanulók számára enyhén megemeljük a tornaszőnyeg egyik felét, ezáltal egy lejtőt kialakítva, amely segíti az átfordulást.

Alkalmazó gyakorlás

Amikor a tanulók ideg-izom kapcsolata a feldolgozó gyakorlás során már elért egy bizonyos szintet, akkor a tovább haladás érdekében folytatni kell a gyakorlást. Az azt jelenti, hogy a már megszerzett tudásukat felhasználva, alkalmazva gyakorolnak tovább. Ez a sportjátékok esetében gyakran a játékot jelenti. Kosárlabdázás esetén megtanulják a fektetett dobást, majd, amikor már jól megy, az alkalmazó gyakorlás során játék közben, meccs szituációban is tudják azt alkalmazni.

A szertornás példánál maradva, a tanuló megtanulja a kézen átfordulást oldalra, a fejen állást és a kézállást. Ezután az alkalmazó gyakorlás során képes lesz az elemeket összekötni: fejállásból emelkedik kézállásba (amennyiben a relatív ereje megfelelő), lebukfencezik előre, állába érkezve, majd egy 90 fokos fordulat után végrehajt a cigánykereket.

Szertorna oktatása felnőtt korban

Felnőtt korban a szertorna oktatása két esetben jelenhet meg. Informális keretek között, edzéseken, ám ebben az esetben elég ritka az, hogy a résztvevők felnőttként kezdik el a sportot, így maga az oktatási folyamat háttérbe szorul és inkább az előbb említett alkalmazó gyakorlás, ami dominál.

A másik lehetőség viszont az egyetemi oktatás során megjelenő kötelező szertorna óra. Jellemzően azokon az egyetemeken, ahol a hallgatók testnevelő tanárnak, tanítónak testnevelés műveltségterülettel, óvodapedagógusnak vagy sportmenedzsernek tanulnak, megjelenik a szertorna kisebb vagy nagyobb mértékben.

Ezeknek a felnőtteknek a tudás és képességszintje nagyon széles skálán mozog, a korábban említett, gyermekkori befolyásoló tényezők miatt.

A verbális módszer az egyetemeken gyakran használt és jól is működik, hiszen egy felnőtt más sokkal több információt tud megjegyezni egy 10-12 éves diákhoz képest. Ezen felül a frontális, előadó központú oktatási módszerrel nagy közönséget tud egyszerre elérni az előadó. Hátránya az, hogy az éppen hallott információkat nem tudja a hallgató azonnal kipróbálni, nem kap azonnali visszajelzést a teljesítményéről.

Viszont egy jól megalapozott elméleti tudás birtokában a kooperatív tanulás is jó módszer lehet a szertorna anyagának elsajátítására.⁷

Személyes tapasztalataim azt mutatják, hogy az egyetemen jól működött, amikor a tanár az elméleti tudást verbális módszerrel, frontálisan, előadás keretein belül leadta, majd 6-8 fős tanulócsoportok alakultak, akik utána kooperatív módszerrel dolgoztak. Minden csoportban akadt olyan hallgató, aki az egyik vagy másik, vagy akár több elemet is ismert, amelyeket meg kellett tanulni, így meg tudtuk szervezni a tanulás menetét úgy,

⁷ Dr. Simándi Szilvia: Kutatások a felsőoktatásban és a felnőttképzésben. 10. Felnőttképzési Módszerek. Eger. 2015. {2021.12.02}
URL: http://okt.ektf.hu/data/szlahorek/file/kezek/01_simandi_04_16/10felnttkpzsi_mdszerek.html

hogy a határidőre mindenki el tudja sajátítani az elvárt tananyagot. Persze ez csak abban az esetben működik, ha mindenki a tudásának megfelelően kiveszi a részét a feladatból, hiszen itt minden a csoportban résztvevő hallgató egymásra van utalva.

Azonban szerencsétlen esetben olyan is előfordulhat, hogy a csoport képességstruktúrája és tudásszintje nem teszi lehetővé a hatékony munkavégzést. Ilyen esetekben az oktató feladata lehet a tanulók előzetes képességeinek felmérése, és az alapján ő állítson össze olyan csoportokat, amelyekben ez a tanulási módszer működőképes.

A testnevelést és ezen belül a szertornát jellemzően fiatalabb korban oktatják. A verbális, vizuális, valamint a kinezetikus módszerek alkalmazása véleményem szerint a legjobban célravezető az oktatási folyamat során, de a tanítási-tanulási folyamat színesítése, izgalmassá tétele érdekében alkalom adtán más módszereket is be lehet vetni, ám nagyon oda kell figyelni, mert nem minden módszerrel lehet eredményt elérni. A felnőtt korosztály már sokkal kevesebbet kerül kapcsolatba formális oktatás keretein belül a szertornával, ám a gyerekeknél alkalmazott módszerek náluk is működnek, bár sokkal alacsonyabb határfokkal. Viszont életkoruknál és tapasztalatuknál fogva olyan módszereket is ki lehet esetükben próbálni, amelyre a gyermekek még sem testileg, sem idegrendszerileg nem értek meg. Ez által a felnőttek esetében több lehetőségünk van a különböző oktatási módszerek kipróbálására, hiszen életkoruknál fogva nincs esély kimagasló eredményt elérnünk, így egy nem megfelelő módszer megválasztásával sem vetjük vissza a fejlődésüket annyival, mint a gyerekek esetében tennénk.

2.1.1 Reflexió

A képzés során több olyan kurzuson is részt vettem, amely az oktatás módszertani kérdéseivel, a tervező munkával foglalkozik. Ezek olyan kérdések, amelyekkel én is gyakran és szívesen foglalkozom a munkám során, ebben a dolgozatban pedig átfogóan számba veszem az alkalmazható módszereket és részletesen elemzem az általam választottakat, valamint összehasonlítom az alkalmazható módszerek sajátosságait, különbségeit gyermek és felnőtt korban. Azért is erre a dokumentumra esett a választásom, mert viszonylag nagy területet ölel fel és jól bemutatja a tervezéssel és a módszertani kérdésekkel kapcsolatos kompetenciáimat.

A pedagógusnak készülő hallgatók, valamint a pályakezdő tanárok esetében is komoly problémát szokott jelenteni a megfelelő oktatási módszer megválasztása a

testnevelés, gyógytestnevelés órákon. Ennek az oka lehet a megfelelő módszertani ismeretek hiánya, egy máskor már sikerrel alkalmazott módszerhez való ragaszkodás, esetleg a tanított csoport, a tanulók megismerésének hiánya.

Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás

A választott módszernek minden esetben alkalmazkodni kell az adott tananyaghoz. Ahogy más tantárgyak esetében, úgy a testnevelésben is többféleképpen lehet eljutni a kijelölt célhoz, ám azt minden esetben észben kell tartani, hogy vannak olyan, szakmai alapelvek, amiket be kell tartani, a módszertől függetlenül. Ilyet például a fokozatosság elve. Számos módszert választhatok arra, hogy megtanítsam a gyerekeknek a hátra szaltót, ám bármelyiket is választom, vannak lépések, amiket a tanulónak el kell sajátítania ahhoz, hogy sikeresen és biztonságosan végrehajtsa a kért feladatot. Pályakezdő testnevelő tanárként sokszor problémát okozott számomra a megfelelő foglalkoztatási forma megválasztása. Ha valami egyszer bevált, akkor hajlamos voltam minden esetben azt alkalmazni, és nehezemre esett, ha valami okból kifolyólag váltani kellett. A megfelelő oktatási módszer kiválasztása sem kisebb kihívás. A munkában töltött évek során szerzett tapasztalatok alapján a gyógytestnevelés oktatásában már megfelelő tudásra tettem szert ebben a témakörben, ám testnevelést 2019 és 2023 között nem oktattam. Így amikor ennek a tantárgynak a keretein belül tanultam az oktatási módszerekről, azok megválasztásának szempontjáról, hatalmas hasznát vettem amikor újra elkezdtem testnevelést tanítani. Hiszen a beadandó dolgozatom elkészítése közben nem csak a végül választott, információs csatorna szerinti felosztás alapján alkalmazandó módszereket tekintettem ám, hanem minden olyat, amelyet sikeresen lehet alkalmazni a testnevelés bizonyos részeinek oktatása során.

A felnőtt kori oktatás esetén említett kooperatív módszert tudatosan soha nem használtam még, ám ez a kurzus felhívta a figyelmemet a létezésére és azóta bizonyos körülmények között ezt is tudom alkalmazni.

Saját tapasztalatomból kiindulva, vannak olyan sportági területek, melyeket a testnevelő tanárnak készülő egyetemi hallgatók nem megfelelően sajátítanak el az egyetemi képzésük során. Mentorként az én feladatom lesz a hallgatók felkészítése arra, hogy az oktatói-nevelői munkában helytálljanak. Ám ezeknél a hallgatóknál nem minden esetben működnek azok a módszerek, amelyek a közoktatásban igen. Mivel a munkám során eddig nem foglalkoztam felnőttek oktatásával formális keretek között, így ennek a

kurzusnak a keretében olyan módszertani ismeretekre tettem szert, melyeket mentorként vagy vezetőtanárként hasznosítani tudok.

Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése

A korábban példaként említett fokozatosság elvének betartásához megfelelő segítséget nyújt a kerettanterv alapján, jól elkészített tanmenet, ahol megjelennek azok a lépcsőfokok, amelyek sikeres teljesítése után tovább lehet haladni a következő fokozatra. A terv készítése során figyelembe veszem a tanulók nemét, életkorát, előképzettségét, a képességeiknek a színvonalát, az iskola infrastrukturális lehetőségeit, valamint a tananyag nehézségét. Valamint megtervezem a foglalkoztatási formát és az oktatás módszereit. Ám sok esetben el kell térni a tervektől, hiszen előfordul, hogy ami papíron jónak tűnik, az a tornateremben nem működik. Ilyenkor szerencsére képes vagyok arra, hogy váltsak és a célok megtartása mellett, más módszer alkalmazásával juttassam el a tanulókat a meghatározott szintre. Ez annak köszönhető, hogy a kurzus keretein belül tanult hatására önállóan feldolgoztam olyan szakirodalmakat, amelyeket bár korábban ismertem, behatóbban mégsem tanulmányoztam.

A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése

Ezen kívül nem szabad megfeledkezni a csoporton belüli viszonyokról sem, mert ez is befolyásolhatja a tananyag kiválasztását. Egy olyan osztályban, ahol folyamatos ellentétek vannak a tanulók között, a küzdősportok oktatása elsimíthatja a konfliktust, de akár rá is erősíthet. Ezért is tartom fontosnak figyelembe venni a tanulók érzelmi állapotát és a csoportkohéziót is a tanmenet megalkotásánál.

A dolgozatomban említett szertorna egy jó táptalaj a szociális tanulás számára. Jellemzően az ügyesebben, gyorsabban haladó tanulókat meg szoktam kérni, hogy segítsenek lassabb társaiknak a gyakorlatok helyes végrehajtásában. Miután megtanítottam a megfelelő segítségadási technikákat, a diákok többnyire lelkesen segítenek a másoknak. Ez által olyan tanulók is interakcióba lépnek egymással, akik különben az osztályteremben nem szoktak és olyan képességeket tanulhatnak egymástól, amelyek elősegítik a csoportba való beilleszkedésüket. A csapatsportok szintén alkalmasak erre a célra, hiszen itt megtanulhatja a diák, hogy például, ha labdarúgásban

egyedül akar megoldani mindent és nem veszi be a játékba a társait, az a csoport részéről nem kívánt viselkedés, amely nem segíti a közösségbe való beilleszkedését.

A tanulás támogatása

A verbális ismeretnyújtással szemben, amelyhez a gyermeknek gondolkodnia kell, használni a képzelőerejét, egy jó végrehajtott bemutatással (vizuális ismeretnyújtással) könnyen fel lehet kelteni a tanulók érdeklődését az adott tananyag iránt. A korábban említett szertorna igazán látványos sportág, egy szaltó, fejen átfordulás legtöbb esetben elnyeri a tanulók tetszését. Ezen túl remek alkalmat biztosít az info-kommunikációs eszközök alkalmazására is. Elég csak megmutatni a gyerekeknek Berki Krisztián 2012-es londoni lólengés gyakorlatát, mellyel olimpiai aranyérmet nyert, és máris ösztönöztem őket arra, hogy otthon az interneten rákeressenek hasonló videókra.

Az alkalmazó gyakorlás kiváló lehetőség az önálló tanulás elősegítésére. Nem egyszer tapasztaltam már, hogy miután megtanultak egy új mozgásformát a tanulók egyedül végrehajtani, utánanéztek az internetek, hogyan tudják ezt más körülmények között végrehajtani, nehezíteni, továbbfejleszteni és később bemutatni nekem az iskolában.

Ám mégis a legjobb, legmotiválóbb az, ha maga a tanár mutatja be a gyakorlatot, bizonyos sportokban beáll játszani. A tanórák során a feladatok nagyobb részét mindig én magam mutatom be, a csapatsportokba gyakran beállok az egyik csapatba, ez által is ösztönözve a diákokat a jobb teljesítésre. Ám ismernem kell a saját képességem határait is, hiszen egy rosszul végrehajtott feladatbemutatás nem csak a gyermekek motivációját, de az én tekintélyemet is csökkentheti. Ezért nem csak az elméleti tudásomat, de a fizikai teljesítőképességemet is folyamatosan megfelelő szinten tartom.

A tanuló személyiségének fejlesztése

A sport és a testnevelés óra során a tanulók olyan helyzetben vannak, amilyenben semelyik más tanórán az iskolában. Nem a padban ülnek, hanem szabadon mozognak egy nagy térben, folyamatosan interakcióba lépve a csoport többi tagjával. Emiatt ezeken az órákon jól megfigyelhető a tanulók személyisége. Olyan pedagógiai helyzetek megteremtésére van lehetőség, amely segíti a diákok személyiségfejlődését. A korábban említett segítségadás a szertorna feladatainál nagyon jól megmutatja ki az, aki

odafigyelve, felelősségteljesen nyúl a társához, ki az, aki bizonytalan, fél és ki az aki nem figyel oda a másokra. Ezen tulajdonságok megismerése sokat segít abban, hogy a csoportnak és a tananyagnak legmegfelelőbb módszert tudjam kiválasztani óráról órára.

A testnevelés órán sokszor jól tetten érhetőek a gyermekek között lévő képesség béli különbségek. Ezeknek az okait egy korábbi bekezdésben már tárgyaltam. Ennek ellenére úgy választom meg a tananyagot, hogy lehetőleg minden tanuló megtalálja azt a sportágat, amiben sikerélménye van, ezáltal megszeresse és igénye legyen a mozgásra, ne pedig kudarcként élje meg és szorongva várja a testnevelés és gyógytestnevelés órákat.

Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése

Az értékelésnél mindig figyelembe veszem az egyéni adottságokat és a gyermek fejlődését osztályozom, nem azt, hogy a jobb képességű tanulókhoz képest hogyan teljesít. A klasszikus gyakorlaton túl, amikor a tanuló bemutatja a tanultakat én pedig osztályozom a technikai végrehajtás alapján, más, a diákok számára érdekesebb módszereket is alkalmazok. Igyekszem olyan módszereket választani, hogy minden képességű tanulónak egyforma esélye legyen a jó jegyek szerzésére. A szertorna osztályozása során egy olyan módszert alkalmazok, hogy a gyerekeknek össze kell állítani egy 5 elemből álló talajtorna gyakorlatot az adott tanévben tanult 10-12 elem közül. Ezeket le kell írni egy papírra, és leadni nekem. A gyakorlat bemutatása során 2 jegyet kapnak. Az egyiket a végrehajtásra, a másikat azonban arra, hogy az 5 kiválasztott elem jól van-e felépítve egymás után, illetve úgy hajtotta-e végre ahogy felírta. Így az a tanuló, aki egy minimális energiát befektetett a gyakorlata elkészítésébe, máris egy jó jeggyel lesz gazdagabb, ez által kiegyenlítve az esélyeket köztük, illetve a jó képességű, de nem szorgalmas diákok között.

A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője

A testnevelés mérsékelten ugyan, de lehetőséget biztosít a pedagógus számára, hogy környezettudatosságra, a fenntarthatóságra nevelje a tanulókat. Főleg az utóbbi hónapokban vált kritikussá a kérdés, amikor az intézményeknek jobban kellett gazdálkodniuk az energiaforrásokkal. Így a tanulóknak meg kellett tanulniuk, hogy az

öltözőben minden alkalommal kapcsolják le a villanyt maguk után az öltözőben és mosdókban. A tornateremben nem szabad nyitva hagyni az ablakot a szellőztetés után hiszen akkor hideg lesz a következő órán.

Ezen kívül a testnevelés tananyagába beletartozik a természetben végezhető mozgásformák anyagai is. Ennek keretein belül séták, szabadtéri játékok, túrák során megismertetem a gyerekeket az erdővel, a túrázás szabályaival, kultúrájával.

Amennyiben minden tanuló talál olyan sportágot magának, amelyet szívesen űz a szabadidejében, úgy kevesebben fog a számítógép előtt ülni, kevesebbet nyomkodja a telefonját, ez által pedig hozzájárul a fenntarthatósághoz, hiszen kisebb lesz az ökológiai lábnyoma.

Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

A testnevelés és azon belül is a torna egy kritikus tananyag, amelyet nagyban meghatároz a korábbi években elsajátított mozgásanyag, az eddig kialakult képességek színvonala. Az alsó tagozatból felső tagozatba való átmenet úgy ahogy más tantárgyaknál, itt sem könnyű. Jellemzően testnevelési műveltségi területtel rendelkező tanítók tartják az órákat alsó tagozatban, testnevelő tanárok pedig felsőben. Ezért nagyon fontos a kommunikáció a pedagógusok között. Ideális esetben nem csak a 4. osztály végén, hanem folyamatosan jó, ha szakmai kapcsolatban van a két tanár, mert ez nagyban megkönnyíti majd az átállást a gyerekek számára és a testnevelő tanár számára is. Korábban említettem, hogy a kollégákkal való kommunikációm úgy érzem, hogy fejlesztésre szorul. A szakvizsga képzés során több csoporttársammal is jó kapcsolatot alakítottam ki, akik tanítóként dolgoznak. Az által hogy részletesebb betekintést nyertem a munkájukba, megismertem hogy ők milyen problémákkal küzdenek, jobban tudok kapcsolódni az általam ellátott intézmény tanítóihoz is, emiatt a velük való kommunikációm is javult.

Szertorna oktatása felnőtt korban

Felnőtt korban, ahogy a dolgozatban leírtam, viszonylag ritkán kerül olyan helyzetbe az ember, hogy szertornát szeretne, kell tanulnia. Mindezek ellenére az előbb említett hatások rájuk is érvényesek lehetnek. Az egyetemi hallgatók torna tanulása során a csoporton belüli folyamatok intenzívebbek lehetnek, mint általános és középiskolában, hiszen itt már jobban rá vannak kényszerítve egymás segítségére, nincs ott egy olyan

tanár, aki folyamatosan felügyeli őket, hanem csak meg vannak határozva a kimeneti követelmények, így az önálló tanulás fog dominálni ebben az életkorban.

2.2 Az integráció és szegregáció kérdései, hátrányos helyzetű tanulók oktatása

(A „Speciális nevelési feladatok” kurzusra készített beadandó dolgozat)

Amint a szakmai életutamból már kiderült, gyógytestnevelőként, valamint az idei tanévtől kezdődően a korai fejlesztésben is dolgozóként, a munkakörömből kifolyólag folyamatosan úton vagyok. Utazó pedagógusként látom el a rám bízott oktatási intézményeket. Ennek köszönhetően számos, különböző óvodával és iskolával megismerkedtem az elmúlt 4 tanév során.

Jelenleg többek között Bárczi Gusztáv Módszertani központban is tartok gyógytestnevelést, így némi személyes tapasztalatra is szert tettem az évek során a különféle speciális nevelést igénylő tanulókkal kapcsolatban.

Amikor a Szakszolgálathoz kerültem, az első tanévben a kötelező tanóráim közel 90 százalékát az Igali Batthyány Károly Általános Iskolában töltöttem, amely iskola rendelkezik gyógypedagógiai osztállyal is. Bár kezdetben csak a többségi osztályok tanulóival foglalkoztam, az elmúlt két tanévben már én láttam el a speciális osztályban a gyógytestnevelési feladatokat, ezért a dolgozatomban egy korábban ebbe az iskolába járó testvérpár esetén keresztül mutatom be az iskola speciális nevelési igényű tanulókra írt Pedagógiai programját, valamint az ezzel kapcsolatban felmerülő nehézségeket.

A Batthyány Károly Általános iskola Alapító okiratában és az SZMSZ-ben is megjelennek az alábbi köznevelési alap és egyéb feladatok:

- *„a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd-fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos – enyhe értelmi fogyatékos – hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos – látási fogyatékos)*
- *sajátos nevelési igényű tanulók gyógypedagógiai nevelése-oktatása (egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos – enyhe értelmi fogyatékos, értelmi fogyatékos – közép-súlyos értelmi fogyatékos)*

- *integrációs felkészítés*”⁸

Az iskola 3 szervezeti egységre tagolódik, az alsó, a felső és a gyógypedagógiai tagozatra. A gyógypedagógiai munkaközösség vezetése az intézményvezető-helyettes hatáskörébe tartozik.

Bár az iskola pedagógiai programja szerint az intézmény vállalja szegregált pedagógiai programként a speciális nevelési igényű tanulók oktatását, az ott töltött 4 évem alatt még nem volt szegregált osztály. Ez már csak infrastrukturális okok miatt se valósulhat meg. A speciális osztályok terme egy épületben van a többi tanteremmel, valamint a tornaterem és az ebédlő is közös, így minimum a lokális, de inkább a szociális integráció mindenképpen megvalósul.⁹

Korábban egy speciális osztály volt az intézményben, a tavalyi évben pedig indult egy második osztály, csupa első osztályos tanulókkal, ám ennek az osztálynak a gyógytestnevelési ellátását csak ebben a tanévben kezdtem meg, ezért is választottam azokat a tanulókat, akikkel hosszabb időt eltöltöttem, így több tapasztalatot szereztem velük kapcsolatban.

A csoport létszáma, ahova jártak, alacsony volt, tanévenként változó, de általában 5-6 fő. Az életkori összetétele is heterogén volt, a tavalyi tanévben 13-17 éves korú diákok alkották, az általam választott tanulók pedig inkább emelték az átlagéletkort. A tanulók nagy része roma származású és a környező településekről érkeztek. Többségük halmozottan hátrányos helyzetű, enyhe értelmi fogyatékos, sajátos nevelési igényű tanuló. A testvérpár egy nagyon sok gyermekes családból származik, egy közeli településről, naponta iskolabusszal járnak be az intézménybe.

Az épület jobb oldali szárnyában kerül kialakításra két tanterem a speciális osztályba tartozó tanulók számára, valamint itt található még egy fejlesztő tanterem, ahol egyéni fejlesztéseken vesznek részt a gyermekek.

Tanítási időben, 8 órától 12-ig tartanak a tanórák a gyermekeknek, ahol gyógypedagógusok által tartott, a szükségleteiknek megfelelő oktatásban részesülnek.

Ez alól a testnevelés, valamint az énekóra jelent kivételt. Ezekben az órákon az átlagéletkoruknak megfelelő korú (így a tavalyi évben 7. osztályos) többségi osztállyal

⁸ Szervezeti és Működési Szabályzat, Igali Batthyány Károly Általános Iskola, 2020 {2022.12.30.} URL: https://drive.google.com/file/d/1iODVctr640autxh_MMI_49dWrEYx6iWO/view

⁹ Pedagógiai Program, Igali Batthyány Károly Általános Iskola, 2020 {2022.12.30.} URL: <https://drive.google.com/file/d/1SwUdXGS74Ce73hwhvi4roSc8LfBqBxVx/view>

közösen vesznek részt. A gyógytestnevelés óra heti két alkalommal, szegregáltan zajlott, ebben az esetben csak ezzel a csoporttal foglalkoztam.

A tanítás után az ebédlőben közösen étkeznek a tanulók, bár osztályok szerint be van osztva ki mikor megy ebédelni, így minimális az a szociális interakció, ami itt létrejön a gyermekek között. Ellenben az órák közötti szünetekben minden osztály tanulója az udvaron vagy a folyosón tartózkodik, ilyenkor kapcsolatba tudnak lépni a gyermekek a többségi osztályba járókkal.

Ezen kívül az iskolai ünnepeken, rendezvényeken, valamint a délutáni napköziben is közösen vesznek részt a gyermekek, bár a speciális osztály tanulónak többsége nem vette igénybe a napközit, hanem az ebéd után hazamentek a 13 órakor induló iskolabuszszal.

A speciális osztályon kívül az iskolában integráltan is oktatnak SNI tanulókat, a szakértői véleményben megfogalmazott feltételek alapján. A fogyatékos gyermekek ugyanabban a társadalomban, kultúrában élnek, mint társaik ezért az iskola elkötelezett amellett, hogy biztosítsa számukra azoknak a képességeknek az elsajátítását – szem előtt tartva az egészséges személyiségfejlődésükhöz nélkülözhetetlen, speciális szükségleteiket – melyek segítségével megállják helyüket egy intézményváltás esetén, valamint alkalmassá válnak a szakképzésben való továbbtanulásra is.

Mind a speciális osztály, mind az integrált tanulók képzése a NAT-ban lefektetett célok és alapelvek mentén került kialakításra, figyelembe veszi a fogyatékos tanulók kerettantervét és pedagógiai programjainak irányelveit.

Az integrált képzésben résztvevő tanulók az iskola tanítási rendjéhez alkalmazkodnak. Gyógypedagógiai fejlesztésük az órarendjükhöz igazodik.

Az intézmény célja a fogyatékoságból eredő hátrányok megelőzése, csökkentése, kompenzálása, a gyermekek beilleszkedésének sérülés-specifikus szempontú támogatása.

A tanuló eredményességének meghatározása a szülő bevonásával, a gyógypedagógus és a többi pedagógus közös véleménye alapján történik, így segítve a szülőt, tanácsot adva a családi neveléshez.

Az iskola az egyik legfontosabb oktató-nevelő munkájának tekinti, hogy elfogadtassa a másságot tanulóival. Fontos az egymás iránti tisztelet, tolerancia, empátia kihangsúlyozása, hiszen ezek nélkül nem is működhetne egy ehhez hasonló intézmény. Nem csak az iskola rendszeres képzésében résztvevő tanulókkal, hanem a szülői közösséggel is el kell fogadtatni, hogy járnak az iskolába, az osztályba más képességekkel rendelkező

tanulók, hiszen a gyermekek legtöbbször átveszik a szülőktől látott mintát és ez alapján fognak viszonyulni társaikhoz.

Valamint a pedagógusoknak is fontos, hogy megértsék, hogy ezek a tanulók máshogy tudnak haladni, mint a többiek, más módszerek lehetnek az eredményre vezetőknél, így fontos, hogy építsék be pedagógiai munkájukba az SNI-s oktatásra vonatkozó ismereteket, szükség esetén kérjék gyógypedagógus kollégájuk segítségét.

Az integrált nevelés során felmerülő problémák

Mivel a speciális osztályban tanuló testvérpár, valamint a többi társuk is egy településen laknak másik iskolatársaikkal, valamint a szabadidős programokban együtt vesznek részt és az iskolabuszon is közösen utaznak, a szünetekben is találkoznak így szocializációs szempontból előnyös is lehetne ez a szociális integrációs megoldás. Ám sajnos azt vettem észre, hogy klikkesedés alakult ki a többségi osztályba járó gyermekek között. Voltak olyanok, akik jól kijöttek a speciális osztály tanulóival míg mások elhatárolódtak tőlük, csúfolták őket, nem akartak velük közösséget vállalni. Azon tanulók, akik barátkoztak velük, viszont nem, hogy jó hatással lettek volna rájuk, inkább az ő viselkedésüket is lerontották a sajátos nevelési igényű tanulók. Ahogy korábban említettem, ebben az osztályban döntően roma származású, hátrányos helyzetű tanulók vannak, rossz magaviselettel. A velük szimpatizáló többségi tanulók is inkább azok közül kerültek ki, akik hajlamosak a rendbontásra. A testvérpár egyik tagja elég aktívan részt vett ezekben a rendbontásokban, míg a másik mintegy ellenpólusként próbálta jobb belátásra téríteni, legtöbbször kevés sikerrel. Gyakrabban fordult elő, hogy végül ő is a rendbontók oldalára állt át.

Sajnos az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott alapelvek a valóságban nem minden alkalommal tudtak megvalósulni. Ott létem alatt munkaerőhiány merült fel, nem volt annyi gyógypedagógus, hogy minden tanórán szakszerű oktatásban részesüljenek a gyermekek. Valószínűleg ennek a következményeként lett bevezetve az is, hogy az ének és testnevelés órákon más osztályokkal együtt legyenek, hiszen a legelső évben még külön volt nekik a testnevelés óra. Egészen olyan mértékig fajult ez a hiány, hogy voltak olyan tanórák, amikor csak voltak a teremben és senki nem volt kiírva hozzájuk helyettesítésre, senki nem figyelt rájuk. Ennek elkerülése érdekében, heti két alkalommal sikerült olyan időpontra áthelyeznem a gyógytestnevelés órájukat amikor

amúgy felügyelet nélkül lettek volna, ezáltal is elősegítve, hogy minél hasznosabban teljen az iskolában töltött idő.

Véleményem szerint a gyermekek között jobban elő kellene segíteni az empátia, a tolerancia fejlesztését, hiszen a mai napig vannak olyan tanulók, akik kevesebbnek tekintik fejlesztésre szoruló társaikat, úgy gondolják, hogy ők kevésbé értékesek és ennek a véleményüknek hangot is adnak.

Az iskola pedagógiai programjában jó elgondolások, törekvések vannak, ám sajnos ezeknek a megvalósítását a szociokulturális háttér, az oktatás helyzete és a demográfiai jellemzők erősen akadályozzák, így nem lehet kiaknázni az intézményben rejlő maximális potenciált.

Ezek a tanulók miután befejezték a 8 osztályt, a Bárczi Gusztáv Módszertani Központban folytatták tanulmányaikat. Mivel itt csak heti 4 órában tanítók gyógytestnevelést, csak fél szemmel követem további sorsukat, de az első tanév elején hallottam a testnevelő kollégát panaszkodni arról, hogy nehezen tudnak beilleszkedni az osztályba, nehezen megy nekik az ottani normák elfogadása és a korábbi intézményükből, illetve az otthoni környezetükből magukkal hozott viselkedést folytatták az új intézményben is, ám ez a viselkedés ott nem volt kívánatos.

2.2.1 Reflexió

A Testnevelési Egyetemen töltött képzésem során ugyan több tantárgy keretein belül is tanultam a speciális nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókról, ám mivel nem gyógypedagógus képzésre jártam, a valóságban csak egy-egy hospitálás alkalmával találkoztam velük. Így sajnos nem tettem szert behatóbb ismeretekre a speciális nevelési igényű tanulókkal kapcsolatban. Ezért is okozott kihívást számomra, amikor először elkezdtem dolgozni a Somogy megyei Pedagógiai Szakszolgálatnál, és előbb az Igali Batthyány Károly Általános Iskolában, majd később a Bárczi Gusztáv általános iskolában is gyógytestnevelés órát kellett tartanom speciális nevelési igényű tanulókból álló csoportoknak. Sok fogalom nem volt ismert előttem, vagy rosszul használtam. Csak hogy példát is említsek, nem ismertem mi a különbség a HH és HHH között, illetve, hogy a BTM vagy a BTMN ugyanaz-e, vagy sem. Nem voltam tisztában mik azok a kifejezések, amelyeket használhatok a különböző, sajátos nevelési igényű csoportokkal kapcsolatban, valamint melyek azok, amelyeket ajánlatos elkerülni.

Jelenleg tanítok olyan iskolában is, ahol a csoportomban 7 autista gyermek tornázik egyszerre, pedagógiai asszisztens vagy egyéb más pedagógus segítségével. Ezek között a tanulók között több olyan is van, aki véleményem szerint nem integrálható csoportba, ennek ellenére mivel kiszűrték őket gyógytestnevelésre, a Tankerület pedig egyéni gyógytestnevelés foglalkozásokat nem engedélyez, muszáj velük csoportban dolgoznom, annak ellenére, hogy tudom, ezek a foglalkozások nagyon alacsony hatékonyságúak nekik, illetve a többi diáknak is, hiszen így rájuk is kevesebb időm jut, kevésbé tudok figyelni.

Szerencsére a pedagógus szakvizsga képzés során több tantárgy is érintette a sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos ismeretanyagot, így megtanultam olyan, számomra új módszereket is, melyeket aktívan tudok használni a mindennapokban, annak érdekében, hogy hatékonyabb és eredményesebb foglalkozásokat tartsak a tanulók számára.

Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése

A dolgozatomban említett típusú intézményben a gyógytestnevelés tanórák megtartásához nem teljesen használhatom a többségi osztályokban alkalmazott tanmenetet, ezért módosítottam a csoport tanulóinak a sajátosságainak megfelelően. Mindezt úgy tettem, hogy közben megfeleljen az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott céloknak. Az *1. számú* mellékletben egy olyan óravázlat látható, melyben az aktuális, tanmenet szerinti tananyagot autista gyermekek számára adaptáltam.

A tanulás támogatása

A csoport tanulóinak a figyelmét sokkal nehezebb felkelteni, mint a többségi osztályba járókét. Emiatt motiválni, rávenni őket a testmozgásra sem egyszerű feladat. Korábban azzal az elképzeléssel érkeztem az igali intézménybe, hogy az eddigi oktatói - nevelői munkám során használt módszereket megfelelően tudom alkalmazni. Sajnos elkövettem azt a hibát, hogy nem jártam megfelelően utána, milyen sajátosságai vannak az intézménynek, illetve az ott tanuló diákoknak. A pedagógus szakvizsga képzésen tanultak hatására megismerkedtem annak a két iskolának a pedagógiai programjával és a

Szervezeti és Működési Szabályzatával, amelyekben speciális nevelési igényű tanulókkal foglalkozom. Ezen tudás birtokában már képes vagyok, hogy az egyes gyerekek, csoportok sajátosságainak megfelelő módszereket alkalmazzak. Olyan kompetenciákra tettem szert, amelyek segítségével nem csak a csoport tanulóinak optimális fejlődését szem előtt tartó, de az intézmény pedagógiai programjával is összhangban lévő tanmenetet tudok kidolgozni az általam tanított csoportok számára.

A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése

Az oktatási-nevelési folyamatok során gyakran teremtettem olyan pedagógiai helyzeteket, melyektől azt vártam, hogy segíti a gyermekek komplex személyiségfejlődését. Ám meglepetésemre, ezekre a helyzetekre gyakran teljesen máshogy reagáltak, mint amit vártam, amit megszoktam a többségi osztályba járó tanulóktól.

Mivel rossz szociális háttérrel rendelkező tanulókról van szó, más normákat, más értékrendet hoztak otthonról. Sajnos ebben az értékrendben voltak olyan elemek is, amelyek nem megengedhetőek az iskola falai között, így célomnak tekintettem, hogy segítsem őket a saját értékrendjük kialakításában, de olyan kereteken belül, amelyek társadalmilag is elfogadottak, nem sértik az iskola házirendjét, nem akadályozzák a közösségi létüket. Amennyiben valamelyik tanulóval nehezebben találtam a közös hangot, úgy konzultáltam az iskolában dolgozó fejlesztő pedagógussal, annak érdekében, hogy megtudjam, milyen módszerrel érdemes az adott diák felé közeledni.

A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

Ahogy korábban említettem, voltak olyan tanulók a többségi osztályokban, akik kiközösítették a speciális osztály tanulóit. Ennek az esetnek a feloldása érdekében segítséget kértem az iskola testnevelő tanárától. Ő is hasonlóan látta a problémát, mint én, ezért megegyeztünk abban, hogy amikor egy időben van a speciális osztály gyógytestnevelése, illetve a velük hasonló korú osztályok testnevelése, akkor alkalmanként bizonyos feladatoknál, játékoknál integráljuk a csoportot és vegyes csapatokat alakítunk ki.

Eleinte a gyerekek részéről volt némi ellenállás, a többségi osztályba járó tanulók nem akartak egy csapatban lenni, valamint a speciális osztály tanulói is együtt szerettek volna maradni. Ám az idő múlásával egyre jobban csökkent köztük az ellentét és a tanév végére már gond nélkül tudtak vegyes csapatokban játszani.

Ez a pozitív fejlemény időnként még az élet más területeire is kihatott és akadtak olyan többségi tanulók, akik a tanórán kívül, az iskola épületén belül is megfelelő, akár jó viszonyt alakítottak ki a speciális osztály tanulóival.

Az iskola fejlesztő pedagógusával, valamint a testnevelő tanárral történt konzultációk eredményeként fejlődött a kompetenciám a szakmai kommunikáció területén, tudtam építeni a más szakterületen dolgozó kollégáktól tanultakra, a szakmai kommunikáció hozzásegített az oktatói-nevelői munkám jobbá válásához.

Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése

A gyógytestnevelés oktatásában használunk olyan tesztek, méréseket, amelyeket az egész megye többségi intézményeiben elvégzünk, hogy megfelelő képet kapjunk a gyermekek képességeiről a kaposvári és a siófoki járásban is. Bár véleményem szerint nem feltétlen mérhető számokban a gyógytestnevelésen végzett munka, mivel iskolai tantárgy, elvárt az osztályzás, így a megyei munkaközösség kidolgozott egy módszert, amivel a mérések történnek.

Ám ez a módszer a speciális osztályban nem alkalmazható abban a formában ahogy máshol, így szükség volt olyan értékelési mód kitalálására, amely megfelelő visszajelzést ad a speciális tanulók részére is. Mivel a tanulók képességei, szociális háttere, előképzettsége igen változatos, még a többségi osztályok tanulóihoz képest is, így szinte egyénenként más és más értékelési módszert kell használnom, annak érdekében, hogy a lehető legjobban segítsen a tanulók önértékelési képességének kialakulását, személyiségének fejlődését.

Ezeket az értékelési szempontokat minden tanév elején megismertetem a tanulókkal, illetve munkaközösségi szinten készítünk egy tájékoztatót a szülők és a tanított osztályok osztályfőnökei számára, hogy mire számítsanak a tanévben a gyógytestneveléssel kapcsolatban (*2. számú melléklet*). De a gyermekek optimális fejlődése érdekében, ezek a szempontok időnként módosulhatnak, korrekcióra szorulnak a tanév során.

Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

A speciális nevelési igényű tanulókkal való foglalkozás korábban nagy kihívás volt számomra, ezért gyakran kértem segítséget tapasztaltabb kollégáimtól, kezdeményeztem a szakmai együttműködést, annak érdekében, hogy a diákok számára legmegfelelőbb oktatási-nevelési módszereket tudja választani az óráim során. Szerencsére mind az iskolában, mind a saját munkaközösségemen belül sikerült jó kapcsolatokat kialakítanom a kollégákkal, akik megosztották velem a tapasztalataikat, amit ezen a téren szereztek.

Fontosnak tartom, hogy mindig naprakész tudással rendelkezek a témában, hiszen csak így lehet a lehető legjobban végezni a munkámat, ezért is örültem, amikor a szakvizsga képzés sorát több tantárgy keretein belül is bővíthettem ismereteimet a kérdéses témában. Sok olyan kérdésre választ kaptam, ami a munkám során felmerült, a gyakorlati tapasztalataim alapján. Sok dologban megerősítettek a képzések, hogy a megfelelő módszereket használom, míg más dolgokban pedig segítettek, hogy jobb alternatívát találjak a jelenleg használnál.

2.3 Szerepkonfliktus a pedagógusi pályán

(„A pedagógus szerepei, szerepkonfliktusai” kurzusra készített esettanulmány)

A tanári pálya egyik fontos szempontja, hogy a pedagógus hogyan valósítja meg a társadalom által elvártakat, hogy áll helyt a vállalt vagy ráosztott szerepében. Az egyes iskoláknak, illetve a szülőknek, diákoknak is mind más és más elvárásaik vannak a pedagógusokkal szemben, nem beszélve a tanárok saját magukkal szemben támasztott követelményeiről. Kritikus kérdés az is, hogy a tanár hogyan értelmezi a diákokkal való aszimmetrikus viszonyt, valamint hogyan küzd meg a magasabb színtről jövő, gyakran egymásnak ellent mondó vagy teljesíthetetlen, a helyi sajátosságokat figyelmen kívül hagyó utasításokkal.¹⁰

A szerep fogalma

¹⁰ Szabó Éva; N Kollár Katalin; Vörös Anna: *A tanári szerep, a vezetés és a tekintély problémái.*

In: *Pedagógusok pszichológiai kézikönyve 3.* Budapest, Osiris Kiadó, 2017, p. 407-454.

A szerep az adott szituációban szereplő személy előírt viselkedése, reagálási módja.¹¹ Kulturálisan előírt elvárások tartoznak minden szerephez melyek meghatározzák a személy viselkedését. Ezek olyan, az emberek fejében megjelenő, elképzelt normák melyek a társas életünket alakítják. Léteznek olyan szerepek, melyek mindig elkísérik az adott személyt. Ezek közé tartoznak a nemi szerepek, illetve az életkor, melyek kiemelkedő fontosságúak az oktatás menetében, hiszen bizonyos feladatokat máshogy old meg egy nő, illetve egy férfi tanár, illetve a gyermekek is az életkoruk függvényében eltérően állnak hozzá az oktatási-nevelési folyamatokhoz.

A tanári szerep jellemzői

A magyarországi tanárszerep-felfogás az utóbbi több mint száz évben jelentős változáson ment keresztül. Míg az 1900-as évek elején módszertani követelményeket még nem támasztottak a pedagógus felé, a műveltség volt az egyetlen fontos kritérium addig a második világháborút követően a mozgalmár-agitátor szerep került előtérbe, majd a 60-as évektől kezdődően a tudományegyetemek és a tanárképző intézmények újra a tárgyi tudást tekintették a tanár legfőbb erényének.¹²

Trencsényi szerint a pedagógusi pályán lévő személynek három szerepkörben kell megfelelnie: nevelői, szakemberi (szaktanár) és adminisztrátori szerepben, melyek követelményeit néha egyszerre, máskor pedig váltogatva kell teljesítenie. Ezen szerepek gyakorlása során könnyen konfliktusba keveredhetnek, hiszen más-más attitűd lehet szükséges az adott helyzet megoldásához.¹³

Egy másik hagyományos hazai szerepfelfogás Zrinszky értelmezése, aki megkülönböztet „klasszikus tanítói és nevelői szerepet”, „pedagógushoz rendelt szerepegyütteseket”, valamint felvett, „időnként a pedagógus személyiségből fakadó álarcot, maszkot”. További csoportosítási lehetőségként tekint a pedagógusok

¹¹ Buda Béla: A szerep fogalma a szociálpszichológiában. In Pataki F (szerk.): Szociálpszichológia. Szöveggyűjtemény, I. kötet. Budapest, Tankönyvkiadó, 1987, p. 417–431.

¹² Boreczky Ágnes: Egy letűnt világ árnyai. In: Új Pedagógiai Szemle. 1993/10. sz., p. 47-53.

¹³ Trencsényi László: *Pedagógusszerepek az általános iskolában*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1988, 205 p.

munkaterület szerinti, valamint a továbbképzéseken és munkahelyeken elfoglalt pozíció szerinti besorolásra.¹⁴

K. Szokoly kísérletet tett arra, hogy egy pedagógusokra és adragógusokra egyaránt alkalmazható kultúráközvetítő szerepegyüttest határozzon meg, melyet az alábbi tíz elemre bontott: tantárgyi szakember, módszertanos, nevelési-osztályfőnöki, iskolavezető-szervező, tervezési, mérési-minőségbiztosítási, innovációs, tanácsadó, gyermek és ifjúságvédelmi, szabadidő-szervező. Ez a tíz elem szorosan kapcsolódik egymáshoz, egymásba fonódnak, egymással különböző részhalmazokat alkotnak, melyek állandó mozgásban vannak.¹⁵

Czike értelmezése szerint az irányító, felnőtt vezetői szerepek voltak a meghatározóak a pedagógusi munkában. Ám a jelenkori generáció nevelése érdekében már új tanári szerepek kialakítására lesz szükség. A nevelő nevelt kapcsolatában szükséges, hogy a segítő szerepkör kerüljön előtérbe mely a neveltben egyéni utak megtalálását hivatott ösztönözni.¹⁶

Ferenczi¹⁷ szerint, ha elfogadjuk a pedagógusok szerepének folyamatos alakítási kényszerét, úgy olyan gondokkal szembesülhetünk mint a szerepnövekedési stressz, szerepkonfliktusok, melyek komoly hatással bírhatnak a pedagógusok szerepkészletének változására.¹⁸

¹⁴ Zrinszky, L. (1997) A pedagógusszerep modelljei. In: Bábosik I. (szerk) *A modern nevelés elmélete*. Budapest, Telosz Kiadó, p. 131-149.

¹⁵ Kraiciné Szokoly, M. (2009). Az élethosszig tartó tanulás kihívásai: középpontban a tanuló szervezet. *Iskolakultúra*, 19(12), p. 131–143.

¹⁶ Czike Bernadett: *A pedagógusszerep változása*. Budapest, Eötvös József Könyvkiadó, 2006, 208 p.

¹⁷ Ferenczi István: A pedagógusszerep szükséges változása, Új pedagógiai szemle 48. évf. 3. sz. 1998 március, p. 9-16

¹⁸ N. Kollár Katalin és Szabó Éva (szerk.): *Pszichológia pedagógusoknak*. Budapest, Osiris Kiadó, 2004, 640 p.

A szerepkonfliktus

Gomelauri¹⁹ alapján szerepkonfliktusról akkor beszélhetünk, ha az egyén számára összeegyeztethetetlen igények, elvárások ugyanabban az időben jelennek meg. Ennek három fő típusát különböztethetjük meg:

1. Szerepek közötti konfliktus, ahol az egyén nem képes egyszerre több szerepnek megfelelni (pl.: az iskolában vezetőként és a magánéletben családayaként is helyt akar állni)
2. Szerepen belüli konfliktus, a szerepküldő nagyon eltérő elvárásokat fogalmaz meg a szerep betöltőjének elképzeléseihez képest (pl.: az igazgató szigorú adminisztrációt vár el a tanártól, szigorúan kezelje a hiányzásokat, felmentéseket, viszont a tanár megértő a gyerekekkel, ismeri a családi hátterüket és ennek figyelembevételére vezeti a hiányzásokat, felmentéseket)
3. Személy és szerep közötti konfliktus (pl.: túlterhelt pedagógus, aki az iskolán kívül máshol is kell, hogy dolgozzon, hiszen az ott keresett béréből nem tudja eltartani a családját, támogatni a beteg szüleit).

Esetleírás

Az általam választott eset a második csoportba tartozik, amikor az adott szerepen belüli ellentétes elvárások okozzák a konfliktust, ráadásul többszörösen is.

A gyógytestnevelés helyzete speciális a nevelési-oktatási intézményekben, hiszen a munkáltatónk a pedagógiai szakszolgálat ám magát a tényleges munkát iskolákban és óvodákban végezzük, így a saját vezetőségünknek nincs jó rálátása arra, hogy valójában miből is áll a munkánk, így rendszeresen előfordul az, hogy olyan elvárásokat fogalmaznak meg felénk, amelyek komoly dilemmát okoznak, hogyan teljesítsük.

A gyermekek gyógytestnevelésre való kiszűrése iskolaorvosi vagy ortopédiai szakvélemény alapján történik ám ebben nem minden esetben partnerek az orvosok. Számtalan alkalommal fordul elő olyan, hogy egy szülő úgy gondolja, a gyermekének jobb dolga is van délutánonként, így addig járja az orvosokat, amíg valaki ki nem állít a

¹⁹ Gomelauri, M.: A szerepkonfliktus és a társadalmi elvárás motivációs jelentősége. In: Pataki Ferenc (szerk.): *Pedagógiai szociálpszichológia*. Budapest, Gondolat Könyvkiadó, 1976, p. 123-145

gyermekének egy papírt arról, hogy nem indokolt a gyógytestnevelés, pedig a tanulónak szemmel láthatóan szüksége lenne a foglalkozásokra. Ilyenkor mindig tehetetlenséget érzek a rendszer működésével kapcsolatban, hiszen én próbálok segíteni minden tanulónak, akinek szüksége van rá és mégis ennyire egyszerűen ki lehet játszani a rendszert.

A gyógytestnevelési csoportok maximális létszáma a törvény által meghatározott 16 fő. Tankerület szeretné, ha minél több tanulót ellátnánk így saját hatáskörben elrendelte, hogy 8 fő alatt nem indítható csoport, kivéve, ha az intézményben kevesebb főt szűrtek ki összesen. Ám a mindennapos testnevelés miatt már így is zsúfoltak a tornatermek, így sok iskolában nincs meg a lehetősége, hogy használjuk őket, ezért gyakran kisebb osztálytermekben, folyosókon, aulákban kell megtartani az órát, ahol ekkora létszámmal nem lehet hatékonyan és biztonságosan dolgozni. A hatékonyság növelése érdekében szintén előnyös lenne, ha az egyforma diagnózisú tanulókat tudnánk egy csoportba beosztani, ám erre szintén nem biztosítanak lehetőséget. Tanítok olyan iskolában is, ahol a csoportomban 7 autista gyermek tornázik egyszerre, pedagógiai asszisztens vagy egyéb más pedagógus segítségével nélkül. Ezek között a tanulók között több olyan is van, aki véleményem szerint nem integrálható csoportba, ennek ellenére mivel kiszűrték őket gyógytestnevelésre, a Tankerület pedig egyéni gyógytestnevelés foglalkozásokat nem engedélyez, muszáj velük csoportban dolgoznom, annak ellenére, hogy tudom, ezek a foglalkozások nagyon alacsony hatékonyságúak nekik, illetve a többi diáknak is, hiszen így rájuk is kevesebb időm jut, kevésbé tudok figyelni.

A Tankerület az ideai tanévtől kezdődően nagy mértékben csökkentette a túlórák számát, így a korábbi törekvéseivel némileg ellentmondásban, idén olyan sok tanuló ellátatlan marad, mint eddig korábban soha. Külön engedélyt kellett kérnem ahhoz, hogy egy általam ellátott vidéki iskolában kiszűrt, 66 gyógytestnevelésre utalt tanuló közül ne 16-ot heti 2 órában, hanem inkább 32-t heti 1 órában láthassak el, ami nagyon messze van az ideálistól, de jobb, mint a teljes ellátatlanság, ám így is a gyerekek felének még ez a lehetősége sincs meg.

További szerepkonfliktust okoz nálam, illetve sok kollégámnál is az értékelés kérdése. Mivel iskolai tanórának számít a gyógytestnevelés, a testnevelés órának a részét képezi, így értékelni kell a tanulók teljesítményét. Ám a gyógyulás folyamatát nem lehet semmilyen skála szerint osztályozni. Minden tanuló különböző fajtájú és súlyosságú mozgásszervi vagy belgyógyászati problémával rendelkezik, nekem pedig az a célom, hogy a lehetőségeimhez mérten minél több segítséget nyújtsak nekik ezen

rendellenességek részleges vagy teljes helyreállításában, további gondok megelőzésében. Ennek ellenére mégis ki kellett alakítani egy egységes szempontrendszert, ami alapján mérjük a diákokat, hiszen magasabb szintekről azt az utasítást kaptuk, hogy mérni és értékelni kötelező gyógytestnevelés órán is.

A szerepkonfliktusból adódó feszültség feloldásának lehetőségei

A szerepkonfliktusoknak nincs jó megoldása, mindenképpen veszítünk valamit, sérülnek az érdekeink. Ám törekedhetünk arra, hogy a lehető legkisebb veszteséggel kerüljünk ki ezekből a helyzetekből. Ezért alakítunk ki és használunk különböző stratégiákat.²⁰

Az egyik lehetőség a morális igazodás stratégiája. Ebben az esetben a különböző elvárások jogosságát, legitimitását mérlegeljük és az alapján döntünk, hogy minek teszünk eleget és minek nem.

A kibúvókereső stratégia esetében mérlegeljük a lehetséges szankciókat és törekszünk rá, hogy a lehető legkisebb legyen a büntetés, ha nem felelünk meg az elvárásoknak. Ebben az esetben azt a viselkedést választjuk, amelynek elmulasztásáért nagyobb megtorlásra számítunk.

A morális kibúvókereső stratégia alkalmazásakor a személy már mind a két szempontot mérlegeli és e kettő alapján (jogosság, szankciók) hozza meg a döntését. Például morális alapon mérlegel, majd számba veszi az ez alapján választott cselekvés lehetséges következményeit. Vagy fordítva. Először a következményekkel számol, majd megnézni, hogy ezek alapján melyik döntéseket tudja morálisan is felvállalni, az esetleges szankciókat az erkölcsi győzelem érzésével kompenzálni. A felnőttekre általában ez a stratégia jellemző.

Az előbb említett esetben ez véleményem szerint egy jól alkalmazható stratégia. Figyelembe veszem, hogy melyek azok a munkáltatótól és egyéb helyről származó elvárások, amelyeket be tudok úgy tartani, hogy a gyermekek érdeke a lehető legkisebb mértékben sérül, viszont elegendő ahhoz, hogy az elvárt minimumot teljesítsem a munkámnak ezen a területén is. Sajnos nem ideális ez a megoldás, de lehetséges találni egy olyan arany középutat, ahol a körülményekhez mérten elérhető legnagyobb hatékonysággal végezhetem a munkámat.

²⁰ Gross, N. - Mason, W. - McEachern, A.: *Explorations in Role Analysis*, New York, 1958, 378 p.

2.3.1 Reflexió

A pedagógus pályán felmerülő szerepkonfliktussal már nagyon hamar szembesül a pályáját kezdő tanár. Egyik nap még egyetemista, a másik pillanatban pedig már felnőtt, dolgozó ember, aki a munkaidején túl is az oktatási intézményét képviseli. Tapasztalataim alapján az emberek többségében él az a téves prekonceptió, hogy a tanár „az iskolában éli” az egész életét, ő a szabadidejében is csak tanár, nincs hobbija, nem szeret a tanításon kívül más dolgokat. Emlékszem, gyermekkoromban minden alkalommal meglepődtem, ha az iskolán kívül találkoztam egy tanárral, akár a boltban, vagy biciklizés közben esetleg egy étteremben.

Nem elég, hogy a nem rég még egyetemista, pályakezdő pedagógus hirtelen olyan szerepben találja magát, hogy meg kell felelnie a diákoktól, szülőktől érkező elvárásoknak, de ezzel együtt a munkáltatója felől érkező nyomást is kezelnie kell. Ezen kívül a tanári és a magánéleti szerepei között is felléphet konfliktus, illetve személy és szerep közti konfliktus is kialakulhat.

Az általam részletezett esetben a szerepen belüli, ellentétes elvárások okozták bennem a konfliktust.

Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók

Minden esetben törekszem arra, hogy a gyermekek optimális fejlődését segítő tanítási-tanulási folyamatot tervezek meg, ám ezt sok esetben külső tényezők akadályozzák. A csoportok létszáma, az iskolák infrastruktúrája miatt gyakran kell kis helyen, nagy létszámú csoporttal dolgoznom. Mivel ilyen esetekben olykor nem is tud minden tanuló egyszerre dolgozni, csak párokban, váltva tudjuk végezni a gyakorlatokat, így a hatékonyság máris a felére csökken, tehát nem érhető el az optimális terhelés, amire a fejlődés érdekében a tanulónak szüksége lenne.

Az adminisztráció nagyon fontos a munkáltatóm számára. Vannak olyan intézmények, ahol az adott napon ki kell tölteni mindent a KRÉTA rendszerben, hiszen azonnal lezár. Ebben az esetben vagy a tanóra elején végzem el a szükséges adatbevitelt, ezáltal lerövidítve a hasznosabban is eltölthető időt, vagy pedig délután, este, amikor hazaérek. Mivel jelenleg 10 intézményben tanítok, így folyamatosan úton vagyok, nincs

lehetőségem az órák között szünetekben megcsinálni a szükséges adminisztrációt. Nem beszélve arról, hogy a Szakszolgálatnak van egy külön rendszere, ahova szintén fel kell vinni minden megtarott órát.

Mivel a Tankerület csökkentette a vállalható túlórák számát, viszont egyre több tanulót szűrnek ki gyógytestnevelés ellátásra, így van olyan intézmény, ahol nem tudom megvalósítani a heti 2 foglalkozást, így ezeken a helyeken módosított tanmenetet alkalmazok, bár tudom, hogy ez a heti egy alkalom nem éri el az elégséges szintet, ennek ellenére megteszek mindent, amit ebből a helyzetből ki lehet hozni.

Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

A bennem kialakult szerepkonfliktust okozó tényezők miatt felvettem a kapcsolatot olyan kollégáimmal, illetve feletteseimmel, akiknek van ráhatása a dolgok alakulására. Ezeken az beszélgetéseken kifejtettem a szakmai álláspontomat a felmerült problémákkal kapcsolatban. Ennek köszönhetően több kisebb eredményt is sikerült elérnem. Ígéretet kaptam rá, hogy a jövőben kapok segítséget egy kísérő személyében abba a csoportba, ahol 7 autista gyermekkel együtt kell dolgoznom. Az egyik iskolában kaptam egy külön termet, ahol a téli hidegben lehettem a tanulókkal és nem kellett a folyosókon megtartani az órákat. Valamint a szakszolgálat vezetőjének sikerült elérnie a Tankerületnél, hogy januártól plusz két órában elláthassam azokat a tanulókat, akiket ugyan kiszűrtek, de az engedélyezett túlóra hiányában ellátatlanul maradtak.

Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

Ahogy írtam, nálam, illetve sok kollégánál is nehézséget okoz az értékelés kérdése. Ennek megfelelően minden alkalommal aktívan részt veszek a féléves megyei gyógytestnevelési munkaközösségi értekezleten, hogy a lehető legjobb megoldást találjuk erre a kérdésre.

A képzés során tanultakból merítve, a morális kibúvókereső stratégiát alkalmazom, annak érdekében, hogy csökkentsem a bennem lévő szerepkonfliktust. Első sorban az a célom, hogy a gyermekek érdekei ne sérüljenek, és igyekszem úgy alakítani a munkáltatómtól származó elvárások teljesítését, hogy nagyobb részben eleget tegyek azoknak is. Bár amint az látható, megfelelő, szakmailag alátámasztott kommunikációval lehet eredményeket elérni annak érdekében, hogy az oktatási folyamatban mégis csak a gyermek legyen a legfontosabb.

2.4 Egyéni gyakorlat

A mentortanári képzés során egyéni gyakorlaton vehettem részt, melynek keretében pedagógus pályára készülő egyetemi hallgatók által tartott tanórákat tekinthettem meg. Lehetőség szerint az egyetem mindenkinek megpróbált lehetőséget biztosítani arra, hogy a szakjának megfelelő órákat látogasson meg.

Bár a korábbi egyetemi tanulmányaim során számos alkalommal vettem részt hospitáláson, ám ez mégis más volt. Ez alkalommal nem csak a hallgatók megfigyelésén volt a hangsúly, ugyanannyira fontos volt, hogy a mentor tanár és a leendő pedagógusok közötti kapcsolatot elemezzem. Tapasztalatot szerezzek abban, hogyan lehet segíteni a tanári, tanítói pályára készülő tanulókat, milyen módszereket alkalmazhatok, hogy a lehető legoptimálisabban végezzem majd a jövőben mentori feladataimat.

Az egyéni gyakorlat két féléven keresztül zajlott, amely első alkalommal egy napos, illetve a második félévben két napos elfoglaltságot jelentett. Ezekről az alkalmakról hospitálási naplót készítettem, mely az 3.számú és a 4.számú mellékletben található.

Az első félévben testnevelés műveltségi területű tanító szakos hallgatók óráit figyeltem meg. Az első óra témája állóképesség fejlesztése volt, melyet a hallgató kreatívan oldott meg, annak ellenére, hogy az egész tanóra során egyetlen foglalkoztatási formát használt.

A második tanórán gyorsaságfejlesztés volt a fő rész tananyaga melyet szintén jól oldott meg a hallgató, bár a tanóra elején a bemelegítés hagyott némi kivetni valót.

A vezető tanár részéről nagyon tetszett az a megoldás, hogy ilyen általános tananyagot jelölt ki a hallgatók számára, amiben nagy a mozgástér, és megfelelő instrukciók birtokában egy hatékony, pörgős tanórát tudnak tartani a hallgatók.

Az óra előtti napon megtörtént az óravázlatok ellenőrzése is, így amennyiben hiba volt benne, úgy a hallgatók még tudtak korrigálni és a már javított hibák figyelembevételével tudták megtartani a foglalkozást.

A többi hallgató pedig előre megadott szempontrendszer szerint megfigyelte az órát vezető társukat.

A gyakorlatvezető tanár végig figyelemmel kísérte a tanórát, ám hagyta, hogy a hallgató vezesse az órát, nem avatkozott bele, kivéve egyetlen alkalommal, amikor balesetveszélyes helyzet alakult ki. Akkor ennek elhárítása érdekében figyelmeztette a hallgatót, majd utána zavartalanul folyt tovább a testnevelés óra.

A tanórák után rövid szünet következett, majd egy tanteremben összegyűltek az egyetemi hallgatók, a mentortanár, illetve én. Ekkor a tanórán látottak elemzése következett, melyet én többnyire passzívan figyeltem. Először az órát tartó hallgató reflektált a saját órájára, elmondta mit érzett az erősségének, mi az, amit kevésbé sikerült megvalósítania, mi az amiben el kellett térnie az óravázlatától. Ezután a másik két hallgató, a korábban megadott szempontrendszer figyelembevételével elmondta hogyan látta a társuk óráját. Majd végül a gyakorlatvezető pedagógus elemezte az órát, valamint reflektált a hallgatók által felvetett dolgokra. A mentortanár számomra egy szimpatikus megoldást alkalmazott: segített rávezetni a hallgatót arra, hogy mik voltak a problémák és mik voltak a jó megoldások a tanórákon. Nem kínált neki azonnali megoldást, azt szerette volna, ha a hallgató saját maga jön rá, hogyan és mit lehetne máshogy csinálni, illetve mi az, ami jó volt, mely területen kiemelkedőek a képességei és mik azok a területek, melyek még fejlesztésre szorulnak.

Ezek után a gyakorlatvezető kijelölte a feladatokat a következő hétre. Felhívta a figyelmet a fontos szempontokra, ami alapján érdemes megtervezni az adott tananyagot, milyen oktatási módszereket, foglalkoztatási formákat lehet alkalmazni a tanórán. Valamint kijelölte az időpontot amikor az óravázlatot el kell készíteni és külön felhívta a hallgatók figyelmét ennek pontos betartására, annak érdekében, hogy az óra előtt még javítva vissza tudja küldeni nekik, amennyiben szükséges.

A 2021/22-es tanév második félévében folytatódott az egyéni gyakorlat. Ebben a szemeszterben két alkalommal voltam hospitálni, két hét eltéréssel, annyak érdekében, hogy ugyanazokkal a hallgatókkal találkozzak mindkét alkalommal. A feladatom a tanóra és a hallgatók megfigyelése helyett, most inkább a vezetőtanár tevékenységére koncentráltam. Mit vár el a hallgatótól, hogyan segíti őt, hogyan avatkozik be az óra menetébe szükség esetén.

Miután lezajlott a tanóra, az óra utáni megbeszélés és értékelés előtt a vezetőtanár ismertette velem, hogy mi volt az óra célja, mi a hallgató feladata, illetve milyen szempontok szerint értékeli majd a leendő pedagógust.

Ezek után a tanóra megbeszélése az előző félévben tapasztaltak szerint zajlott, azzal a kivétellel, hogy jobban figyeltem, hogyan vezeti a tanár a megbeszélést, értékelést, mivel én azt a feladatot kaptam, hogy a két hét múlva esedékes tanórán én fogom értékelni a hallgatót, illetve én vezényelem le a tanóra kiértékelését, viszont a tananyag és a tanóra feladatainak és céljainak a kijelölése továbbra is a vezetőtanár feladata maradt.

A két héttel későbbi tanóra előtt felkészültem a hallgatónak kiosztott tananyagból én is, összegyűjtöttem azokat a szempontokat, amikre a hallgatónak figyelnie kell és ami alapján értékelni tudom, illetve megfogalmaztam olyan kérdéseket, amik segíthetnek majd nekem az óra, illetve a hallgatónak saját maga értékelésében.

Az óra utáni értékelésen nagy vonalakban követtem a vezetőtanár mintáját, hiszen a hallgatók ahhoz vannak hozzá szokva és én is jónak találtam az alkalmazott módszert. Kiemeltem a testnevelés óra legjobb pontjait, azokat a dolgokat, amiket a hallgató jól csinált. Bár ebben a félévben nem testnevelés műveltségi területű hallgatókkal dolgoztam, ennek ellenére egy kifejezetten jó órát kellett értékelnem. Ezek után segítő, rávezető kérdésekkel terelgettem a hallgatót, hogyan tudta volna máshogy megvalósítani azokat a részeket az órán, amiket ő nem érzett úgy, hogy jól sikerültek. Majd a többi ott lévő hallgató is elmondta a véleményét az óráról.

Ezek után a vezetőtanár is megfogalmazta az észrevételeit, amelyek többnyire egyeztek azokkal a dolgokkal, amiket én is megemlítettem. Ezután zárásként adtam a hallgatónak egy jegyet az órára, amelyet a vezetőtanár szintén megerősített.

2.4.1 Reflexió

A korábbi egyetemi tanulmányaim során csak hallgatói szemszögből ismerhettem meg a hospitálásokat, tanítási gyakorlatokat, ezért számomra nagyon érdekes volt ez a gyakorlat és sok új tapasztalatot szereztem, amit a későbbiekben mentorként vagy vezető tanárként hasznosítani tudok.

Hallgatói szemszögből legtöbbször csak annyi látszik, hogy ott van egy fegyelmezett, jól dolgozó osztály és a leendő pedagógusnak csak arra kell figyelnie, hogy a megfelelő oktatási módszereket alkalmazza, megmutassa a képzése során szerzett szaktárgyi tudását. Alkalmanként előfordulnak olyan pedagógiai helyzetek, amelyeket meg kell oldani, de mint egyfajta biztonsági hálóként, ott van mellette a vezetőtanár, aki segít neki, ha bármi félresiklik az órán.

Ahogy mások, úgy korábban, hallgatóként én sem voltam vele tisztában, hogy a vezetőtanárnak mennyi előzetes munkája van abban, hogy a gyakorlaton lévő pedagógusjelölteket ilyen körülmények várják.

A tanulás támogatása

Véleményem szerint nem csak a gyerekek, de a hallgatók számára is fontos a nyugodt, biztonságos tanítási környezet biztosítása. Emiatt tanár olyan osztályokat választ ki a hallgatók számára, akiknek a magaviseletük jó, a tantárgyi tudásuk és az előképzettségük is megfelelő. Nagyon alaposan megfontolva jelöli ki a tanóra anyagát és az elvárt képzési és fejlesztési célokat, a hallgató adott pillanatban birtokolt tudásának megfelelően. Alaposan mérlegel, hogy mikor avatkozzon bele az óra menetébe, próbál olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyekből a hallgató tanulhat.

Sajnos ennek viszont van egy negatív hozadéka is. Sok hallgató amikor kikerül az egyetemről, és elkezdi a tanári pályáját, akkor szembesül azzal, hogy az a nyugodt környezet, amiben az egyetemi gyakorlatokon része volt, az életben a legritkábban létezik. Ilyenkor fontos, hogy a pályakezdő pedagógusnak legyen egy megfelelő mentora, egy tapasztaltabb pályatársa képében, aki segít neki ezekben a nehéz első időkben.

Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás

Annak ellenére, hogy nem én jelöltem ki a hallgató következő tanórájának a témáját, nekem is bizonyos mértékig meg kellett ismernem az ide vonatkozó intézményi dokumentumokat, az osztály testnevelési tanmenetét, illetve az egyetem és a vezetőtanár elvárásait a hallgatókkal szemben, annak érdekében, hogy a tanóra utáni értékelő megbeszélést a megfelelő mederben tudjam lefolytatni, olyan kérdéseket tudjak feltenni, olyan javaslatokat adjak a hallgatónak, amely által hasznos tudásra tehet szert. Ezen kívül a szaktárgyi tudásomat is felfrissítettem az órák előtt, mert a hospitálást megelőző 3 évben csak gyógytestnevelést tanítottam, testnevelést nem, én pedig nem szerettem volna rutinból dolgozni, hanem a rendelkezésre álló legújabb ismeretek birtokában részt venni a tanítási gyakorlat vezetésében.

Ugyan az, hogy csak két alkalommal találkoztam a hallgatókkal nem elegendő ahhoz, hogy jobban megismerjem őket, mégis véleményem szerint azt szolgálta, hogy mindkét alkalommal ugyanazokkal a hallgatókkal dolgoztam, hogy az első alkalommal kapjak valamilyen képet róluk, így a második alkalommal, amikor már én vezette az értékelést, bizonyos mértékben figyelembe tudtam venni a hallgatók egyéni céljait, szükségleteit, így személyre szabottabb kérdéseket tudtam feltenni, kicsit jobban tudtam, hogy mi az amikre bizonyos hallgatóknál figyelni kell.

A jövőben, amennyiben vezetőtanári feladatokat fogok végezni, az itt tanultaknak megfelelően jobban tudok majd építeni az egyes hallgatók egyéni szükségleteire, valamint figyelembe fogom venni az aktuális érzelmi és fizikai állapotukat is, hiszen az is nagyban befolyásolja a teljesítményüket.

Elkerülhetetlen, hogy a hallgatók hibákat vétsenek a tanítási gyakorlatuk során, hiszen a már tapasztalt pedagógusok is időről időre hibáznak. Ám ezek a tanulási folyamat szerves részei, én is így tekintettem rájuk, ezért is alkalmaztam olyan segítő kérdéseket, amelyekkel a hallgatót rávezetem, hogyan tudja kijavítani a hibáit, hiszem ha saját maga megérti a hiba okát, és megtalálja a megoldást, azt sokkal jobban megjegyzi, mintha valaki egyszerűen csak azt mondja neki, hogy máshogy kell csinálni, és megmondja neki a jó megoldást. Ráadásul az én általam alkalmazott módszer az önálló gondolkodást is támogatja, a tanítási-tanulási folyamat részévé teszi a hallgató ötleteit, kezdeményezéseit.

A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése

Amennyiben lehetőségem lett volna a gyakorlat során kijelölni a hallgatónak a tananyagot, úgy tudatosan teremthettem volna pedagógiai helyzeteket, melyekre a hallgatónak reagálni kell, így elősegítve a személyiségének komplex fejlődését. Erre egy jó példának tartom a testnevelés órán, ha páratlan létszámú tanuló esetén páros feladatokat adok meg a tanóra témájának. Ez ugyan egyszerűnek tűnik, mégis jó kezdeményezőképeséget, kreativitást igényel a megfelelő megoldása. Külön előnye, hogy számos jó megoldás létezik a problémára.

A jó pedagógusnak fontos, hogy figyelembe vegye a tanulók érzelmi, értelmi és szociális helyzetét is. A tanítási gyakorlatot végző hallgatón az óra közben észrevettem, hogy nagyon izgul, kissé bizonytalan, annak ellenére is, hogy amit csinált az jó volt. Emiatt a megbeszélés során próbáltam oldottabb hangulatot teremni, már az elején leszögezni, hogy nagyon sok jó elem volt a tanításában. Barátságos, támogató hangnemet választottam, annak érdekében, hogy kényelmesebben érezze magát, elmúljon az izgulása és önbizalommal telve hagyja el a tantermet az értékelés után.

Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás, elkötelezettség a szakmai fejlődésért

Miután a hallgatók elmentek, a mentortanár értékelte az általam végzett munkát, bár ez az értékelés inkább szakmai megbeszélés jellegű volt, ahol meghallgattam a visszajelzéseit az általam végzett mentori munkáról, valamint kifejtettem az álláspontomat, hogy bizonyos felmerülő dolgokat miért úgy gondoltam.

Összességében nagyon sok tapasztalattal gazdagodtam a két félév alatt, olyanokkal, amit a későbbiekben szeretnék a munkámban használni. Sajnáltam, hogy nem volt lehetőség több alkalommal is hospitáláson részt venni, hiszen számomra érdekes kihívás lett volna egy olyan alkalom is, amikor én jelölöm ki a tananyagot is, illetve a megfigyelési szempontokat, de a levelező képzésen, munka mellett nem volt egyszerű ezt a három időpontot sem megszervezni, ezért úgy gondolom, hogy a lehetőségekhez mérten kihasználtam mindent, ami hozzásegíthet a fejlődésemhez a pedagógus pályán.

3. További tanulási és fejlődési céljaim

A szakszolgálatnál végzett munkám során rendszeresen találkozom speciális nevelési igényű tanulókkal, és a korábbi egyetemi képzéseim során nem nyertem betekintést részletesebben a velük való munka rejtelseibe, így a pályám elején nehézséget okozott számomra a megfelelő, hatékony munkamódszer megválasztása. Szerencsére a szakvizsga képzés során részt vehettem olyan kurzusokon, amelyek által átfogó képet kaptam a lehetőségekről és több módszert is ki tudtam próbálni a mindennapi feladatvégzésem során. Ezek közül voltak olyanok, amik sajnos az általam tanított tanulók esetében különböző okok miatt nem működtek, viszont nagyon sok olyan hasznos ismeretanyaggal gazdagotam, amit be tudtam építeni a mindennapi munkámba azóta.

Új ismereteket, más megközelítéseket is tanultam a pedagógiai munka tervezési folyamatával kapcsolatban²¹ (5. melléklet). Sajnos a gyógytestnevelési tanmenet viszonylag kötött, minimális lehetőséget biztosít a változtatásokra, illetve mivel évek óta ugyanazokkal a csoportokkal dolgozok, így csak kisebb módosításokra van szükség minden tanévben. Ám áprilistól kezdődően, óraadó tanárként heti 10 órában testnevelést is tanítok egy általános iskolában. Bár ebben a tanévben az elődöm által készített tanmenetet követem a munkám végzése során, a következő évtől kezdődően viszont remélem sikerrel fel tudom használni a pedagógiai tervező munkámban a képzésen elsajátított új ismeretanyagot.

Átfogó ismeretekre tettem szert a pályakezdő tanárok problémáiról, a mentor tanárok feladatairól, arról hogyan tudják segíteni a fiatal pedagógusok beilleszkedését a nevelőtestületbe, hogyan tudják megkönnyíteni vagy rosszabb esetben megnehezíteni az első éveket.

Meglepődve vettem tudomásul, hogy annak ellenére, hogy a munkahelyem az egyetem partnerintézménye, nincs érvényes gyakornoki szabályzatunk. Így egy másik, megyei szakszolgálat gyakornoki szabályzata alapján kidolgoztam, hogy mi az, aminek benne kellene lennie egy ilyen dokumentumban, illetve felhívtam kollégáim és főnökeim

²¹ Silver, Harvey F., Strong, Richard W., Perini, Matthew J. – The Strategic Teacher - Selecting the Right Research-Based Strategy for Every Lesson, Thoughtful Education Press, 2007

figyelmét is, hogy amennyiben a jövőben vezetőtanárként vagy mentorként hallgatókat fogadok, előnyös lenne írott formában lefektetni az elvárásokat.

Új módszereket tanultam a közoktatási intézmények szervezeti működésének elemzésére. A saját munkahelyi példámon keresztül megtanultam, hogyan, milyen szempontok alapján lehet relevánsan megvizsgálni, hogy a kitűzött célok, a szervezeti struktúra, a motiváció, a kommunikáció tekintetében hatékonyan működik-e a szervezetem. Egy, a kollégámmal közösen készített kérdőíves vizsgálat keretein belül megismerkedtem a munkahelyemet érintő, leggyakrabban előforduló problémákkal, nehézségekkel is (6. számú melléklet).

Ezen tudás a későbbiekben remélem hasznosítani tudom, hiszen a távlati céljaim között szerepel a közoktatási vezető pedagógus szakvizsga képzés elvégzése.

A mentor tanári szakvizsga képzés befejezése után szeretném minél hamarabb kamatoztatni az itt szerzett tudásomat és egyetemi hallgatókat fogadni, gyakorlataikon mentorálni őket, testnevelés és gyógytestnevelés tantárgyakból egyaránt.

Ezen kívül remélem szeptembertől kezdődően újra megnyitnak az uszodák és a korai fejlesztésben megint dolgozhatok, mint Hidroterápiás Rehabilitációs Gimnasztikai terapeuta, valamint a TSMT terápiák is zöld utat kapnak a Tankerülettől, így minden olyan tudást aktívan használhatok amelyekre az utóbbi időben szert tettem, hiszen véleményem szerint a legtöbbet a gyakorlatból lehet tanulni, ez az optimális terep arra, hogy kipróbáljuk azt, hogy az elméletben tanultak, mennyire, milyen formában alkalmazhatóak az egyes csoportoknál, tanulóknál.

Hosszútávú céljaim között szerepel a közoktatási vezetői szakvizsga képzés elvégzése, ahogy már korábban említettem, illetve jelen képzés során felkeltette az érdeklődésemet az állatasszisztált pedagógiai fejlesztő tevékenység, így nem kizárt, hogy ebben az irányban is teszek lépéseket tudásom bővítése érdekében.

Mozgásterápiás területen folyamatosan frissen és naprakészen tartom a TSMT és HRG képzéseken szerzett ismereteket, valamint 5 évente szeretném elvégezni a megerősítő képzéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ezeket a terápiákat alkalmazva dolgozhassak továbbra is. Ezen kívül tervezem más, a munkám során jól használható mozgásterápiás képzés (például Ayres terápia) elvégzését, amennyiben a munkahelyem biztosít rá lehetőséget.

4. Felhasznált irodalom

Nyomtatásban megjelent irodalmak

- Boreczky Ágnes: Egy letűnt világ árnyai. In: Új Pedagógiai Szemle. 1993/10. sz., p. 47-53.
- Buda Béla: A szerep fogalma a szociálpszichológiában. In Pataki F (szerk.): Szociálpszichológia. Szöveggyűjtemény, I. kötet. Budapest, Tankönyvkiadó, 1987, p. 417–431.
- Czike Bernadett: *A pedagógusszerep változása*. Budapest, Eötvös József Könyvkiadó, 2006, 208 p.
- Ferenczi István: A pedagógusszerep szükséges változása, Új pedagógiai szemle 48. évf. 3. sz. 1998 március, p. 9-16.
- Gomelauri, M.: A szerepkonfliktus és a társadalmi elvárás motivációs jelentősége. In: Pataki Ferenc (szerk.): *Pedagógiai szociálpszichológia*. Budapest, Gondolat Könyvkiadó, 1976, p. 123-145.
- Gross, N. - Mason, W. - McEachern, A.: *Explorations in Role Analysis*, New York, 1958, 379 p.
- Kraiciné Szokoly, M. (2009). Az élethosszig tartó tanulás kihívásai: középpontban a tanuló szervezet. *Iskolakultúra*, 19(12), p. 131–143.
- Makszin Imre – A testnevelés elmélete és módszertana. Budapest-Pécs, Dialóg Campus Kiadó, 2014, 288 p.
- N. Kollár Katalin és Szabó Éva (szerk.): *Pszichológia pedagógusoknak*. Budapest, Osiris Kiadó, 2004, 640 p.
- Szabó Éva; N Kollár Katalin; Vörös Anna: *A tanári szerep, a vezetés és a tekintély problémái*. In: *Pedagógusok pszichológiai kézikönyve 3*. Budapest, Osiris Kiadó, 2017, p. 407-454.
- Trencsényi László: *Pedagógusszerepek az általános iskolában*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1988, 205 p.
- Zrinszky, L.: A pedagógusszerep modelljei. In: Bábosik I. (szerk) *A modern nevelés elmélete*. Budapest, Telosz Kiadó, 1997, p. 131-149.

Interneten található irodalmak

Fekete Amanda - Folyamat. Folyamat. Tartalom. Cél. Szervezeti keret. Szervezési mód. Módszer(ek) Oktatási eszköz(ök) Eljárás {2021.12.02.} <URL: <https://adoc.pub/folyamat-folyamat-tartalom-cel-szervezeti-keret-szervezesi-m.html>

Pedagógiai Program, Igali Batthyány Károly Általános Iskola, 2020 {2022.12.30.} <URL:<https://drive.google.com/file/d/1SwUdXGS74Ce73hwhvi4roSc8LfBqBxVx/view>

Dr. Simándi Szilvia: Kutatások a felsőoktatásban és a felnőttképzésben. 10. Felnőttképzési Módszerek. Eger. 2015. {2021.12.02} <URL: http://okt.ektf.hu/data/szlahorek/file/kezek/01_simandi_04_16/10felnttkpzsi_md_szerek.html

Szervezeti és Működési Szabályzat, Igali Batthyány Károly Általános Iskola, 2020 {2022.12.30.} <URL:https://drive.google.com/file/d/1iODVctr640autxh_MMI_49dWrEYx6iWO/view

Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez (oktatas.hu) {2023.04.07.} <URL: https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/unios_projektek/kiadvanyok/utmutato_a_pedagogusok_minositesi_rendszereben_6.pdf

Útmutató a szakdolgozat, diplomadolgozat, portfólió készítéséhez {2023.04.07.} <URL: <https://uni-mate.hu/documents/20123/64071/III.+kötet+1.+TVSZ+6.10.+Volt+Pedagógiai+Kar+útmutatója.pdf/e7a5e4d1-9752-5701-8f6c-16f9f1e8dc8a?t=1631000915455>

Elektronikus formában közzétett irodalmak

Baka József – Felnőttoktatás módszertana 1-2 (Egyetemi PowerPoint prezentáció)
Silver, Harvey F., Strong, Richard W., Perini, Matthew J. – The Strategic Teacher - Selecting the Right Research-Based Strategy for Every Lesson, Thoughtful Education Press, 2007

5. Mellékletek

- 1. számú melléklet - Óravázlat**
- 2. számú melléklet – Szülői tájékoztató**
- 3. számú melléklet - Hospitálási napló 1. (2021)**
- 4. számú melléklet - Hospitálási napló 2. (2022)**
- 5. számú melléklet - Strukturált tanulás (prezentáció)**
- 6. számú melléklet - A pedagógusok és pályakezdő pedagógusok problémái (prezentáció)**
- 7. számú melléklet – Hallgatói és konzulensi nyilatkozat**

1. számú melléklet – Óravázlat

ÓRATERV

A pedagógus neve: Ábrahám Róbert

Tantárgy: Gyógytestnevelés

Iskola: Általános Iskola

Helyszín: Tornaterem

Diagnózis: Mozgásszervi elváltozások, autizmus

Időpont: 2023. február 6.

Osztály: 1-6. osztály

Létszám/nem: 7 fő/vegyes

Az óra céljai:

Előképzettség: járáások, futások, elemi mozgások ismerete, utánzó mozgások ismerete, jobb és bal kéz ismerete, számok ismerete 1-től 10-ig

Nevelési – A tanuló rendelkezzen ismeretekkel az egyszerűsített szaknyelv megértésében, jártassággal a speciális mozgásanyag terén, képességekkel az együttműködésben.

Képzési – A tanuló képes legyen szülői segítséggel otthon gyakorolni, illetve a tanórán tanári segítséggel egyedül és csoportosan dolgozni.

Fejlesztési – Hát és hasizomzat erősítése szenzomotoros szemléletű komplex gyakorlatok segítségével. Idegrendszeri érés elősegítése vesztibuláris ingerekkel. Mozgásrepertoár szélesítése, korábban tanult gyakorlatok alkalmazása szereken (pad, zsámoly, karika).

A tananyag

Szükséges eszközök: 5 darab bója, 5 darab karika, 8 darab zsámoly, 1 darab tornaszőnyeg, 1 darab mini trambulín, 2 darab műanyag bot, 1 darab tornapad, 7 darab babzsák, 2 darab labda

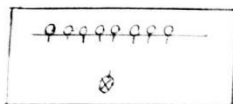
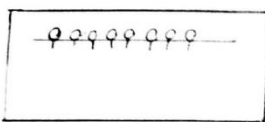
Bevezető rész: Bemelegítés mozgásban végzett gyakorlatokkal.

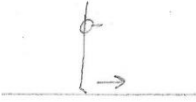
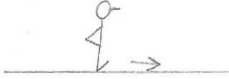

Fő rész: Szenzomotoros fejlesztő akadálypálya, erősítő és mobilizáló hatású gyakorlatokkal, intenzív vesztibuláris ingerekkel. Játék.

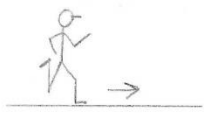

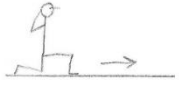
Befejező rész: A tanóra értékelése és lezárása.

Készítette: Ábrahám Róbert

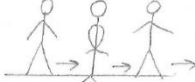
Ábrahám Róbert

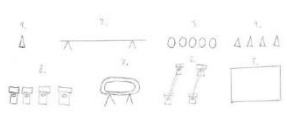
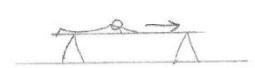
	TANANYAG, KÖVETELMÉNY	TANANYAGFELDOLGOZÁS MÓDSZERE	IDŐ
Sorakozás, rend, figyelem megteremtése	<p>Bevezető rész:</p> <p>Sorakozó K: egy soros vonalban sorakozó</p> 	<p>Ff: együttes csoportfoglalkoztatás Km: utasítás Előttém egy soros vonalban sorakozó! Csoport vigyázz! Pihenj!</p>	2p
Óra anyagának ismertetése, érdeklődés felkeltése	<p>Óra anyagának ismertetése, motiválás K: csendben hallgassák az információkat</p> <p>Bemelegítés:</p> <p>Alakzatkiakítás</p> 	<p>Km: szóban közlés A mai órán a bemelegítés után képességfejlesztő körpályát fogunk építeni. Ezen az akadálypályán fogjuk gyakorolni azokat a gyakorlatokat, amiket már tanultunk, illetve tanulunk újabb feladatokat is. Majd az óra végén pedig játszunk.</p>	1p (3p)
Bemelegítéshez megfelelő alakzat kialakítása		<p>Ff: együttes csoportfoglalkoztatás Km: utasítás, Nyitódjatók egymástól kartávolságra! Km: szóban közlés A gyakorlatokat oda és vissza fogjuk végezni, a sárga vonaltól a másik sárga vonalig. Mindig sipszóra indultok. Ha odaértek a másik oldalra, ott meg kell várni a többieket, és visszafelé és sipszóra indultok. Oda és vissza mindig ugyanaz lesz a feladat.</p>	

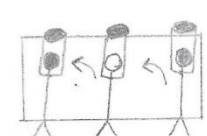
<p>Bokaizület és vállöv mérsékelt nyújtása</p>	<p><u>Járásban végzett gyakorlatok:</u></p> <p>1.</p> <p>Lábujjhegyen járás, kar magas tartásban, minden lépésre nyújtózás fej fölé, mindkét karral k: talp elülső részén járás, karok fül mellett, könyökizületben nyújtva,</p>	<p>Km: szóban közlés</p> <p>Lábujjhegyen járás, karok magas tartásban és minden lépésre nyújtózkodás felfelé a mindkét karral. Hj.: vállból nyújtózkodjatok, egyenes a törzs</p>	
<p>Bokaizület átmozgatása Vállizület nyújtása</p>	<p>2.</p> <p>Sarkon járás, ujjfűzés hát mögött k: függőleges törzs végig, leszorított vállak</p>	<p>Km: utasítás</p> <p>Fűzzétek össze az ujjaitok a hát mögött, és sarkon járással haladjatok, karok minden lépésre húzzátok felfelé! Hj.: lapockák végig zárva, húzd ki magad egyenes a hát, ne told ki a feneked</p>	<p>2p (6p)</p>
<p>cspő, alsó végtag bemelegítése, mobilizálása</p>	<p>3.</p> 	<p>Km: szóban közlés</p> <p>Járás térdemeléssel! Hj.: legalább vízszintesig emelkedjen fel a térd! A törzs ne dőljön előre!</p>	

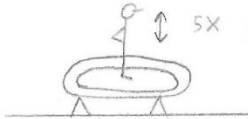
<p>Lábak mérsékelt nyújtása, mobilizálása</p>	<p>Járás térdemeléssel k: térd legalább vízszintesig vagy magasabbra emelkedjen fel</p> <p>4.</p> <p>Járás sarokemeléssel k: törzs függőleges, nem dőlhet előre</p>	<p>Járás sarokemeléssel! Hj.: minden lépésre meg kell, hogy érintse a sarkatok a feneketeket!</p>	
<p>Lábak mérsékelt nyújtása, mobilizálása, törzsizomzat nyújtása</p>	<p>5.</p> <p>Járás, minden lépésre törzshajlítás előre, bokaérintéssel k: a hát domború legyen, ujjak érintsék a bokát, térd enyhén hajlik</p>	<p>Járás oda-vissza törzshajlítással előre.</p> <p>Km: utasítás + bemutató</p> <p>Minden lépésre hajlíjátok előre és érintsék meg a kilépő lábatok bokáját! Hj.: térdet enyhén hajlítsátok, ne legyen merev a láb</p>	<p>1p (7p)</p>
<p>Koordináció, egyensúly fejlesztése, láb izmainak erősítése</p>	<p>6.</p> 	<p>Járás közben minden lépésre lépj ki támadóállásba, mutatom, hogy! A karok tarkón legyenek! Hj.: a hátul lévő láb térdre ne érintse a talajt!</p>	

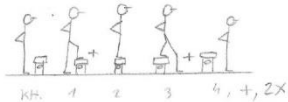
<p>Keringésfokozás, alsó végtag izmainak mobilizálása</p> <p>Vállöv bemelegítése, koordináció fejlesztése</p>	<p>Járás közben minden lépésre kilépés támadóállásba k: törzs végig egyenes, nem dől előre, karok tarkón, térd nem érinti a talajt</p> <p><u>Futás közben végzett feladatok</u></p> <p>7.</p> <p>Futás térdlendítéssel k: törzs egyenes, térd legalább vízszintesig lendít</p> <p>8.</p> <p>Futás saroklendítéssel k: a törzs egyenes, sarkak lendítése fenékgig</p> <p>9.</p> 	<p>Km: szóban közlés Futás térdlendítéssel oda és vissza is. Hj.: a törzs ne dőljön előre, térd lendüljön legalább vízszintesig!</p> <p>Km: utasítás Fussatok oda és vissza saroklendítéssel! Minden lépésre rúgjátok meg a sarkatokkal a feneketeket! Hj.: ne dőljön előre a törzs, legyen függőleges!</p> <p>Km: szóban közlés Futás malomkörzéssel előre! Hj: a könyököd legyen nyújtva!</p>	<p>1p (8p)</p> <p>2p (10p)</p>
---	--	---	--

<p>Koordináció fejlesztése, keringésfokozás</p>	<p>Futás közben malomkörzés előre k: karok könyökben nyújtva</p> <p>10.</p> <p>Futás közben malomkörzés előre k: karok könyökben nyújtva</p> <p>11.</p> <p>Oldalazó szökdelés, karkeresztzéssel a test előtt k: a hátul lévő láb ne keresztezze soha az elől lévő lábat</p>	<p>Km: szóban közlés Futás malomkörzéssel hátra! Hj: a könyököd legyen nyújtva!</p> <p>Km: utasítás Forduljatok el az ajtó felé!</p> <p>Km: szóban közlés Oldalazó szökdelés karkeresztzéssel indul! Hj.: oda és vissza is az ajtó felé nézz, ne fordulj meg!</p>	<p>1p (11p)</p>
---	---	---	---------------------

<p>Térbeli tájékozódás fejlesztése</p> <p>Hát izomzatának fejlesztése, mozgás és beszédzinkron fejlesztése</p>	<p style="text-align: center;">Fő rész</p> <p style="text-align: center;">Akadálypálya</p> <p>Akadálypálya felépítése k: a pálya felépítése a tanulók aktív közreműködésével</p> <p>A pálya elemei:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 db bója tornapad 5 db karika 4 db bója tornaszőnyeg 2-2 db pad, rajta keresztben műanyag tornabot mini trambulín 4 db számoly <p style="text-align: center;">A pálya feladatai (1. kör)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sorakozó a bójánál 2. <p>hason fekvésben a padon, páros karral előre nyúl és úgy húzza magát</p>	<p>Km: szóban közlés</p> <p>Most, hogy bemelegítettünk, felépítjük az akadálypályánkat! XY, te hozd ide a karikákat! XZ és YZ, ti hozzátok ide a hosszú padot...</p> <p>Km: szóban közlés</p> <p>A bójától indultok. Innen séta a padig.</p> <p>A padon hason fekvésben, páros karral húzzátok magatokat előre, mutatom hogyan!</p>	<p style="text-align: right;">2p (13p)</p>
--	--	---	--

<p>Láb és a váll izmainak erősítése, mozgás és beszédzinkronjának fejlesztése</p> <p>Hát, váll, kar, láb és has izmainak erősítése</p> <p>Koordináció fejlesztése, idegrendszeri és elősegítése intenzív vestibuláris ingerekkel</p>	<p>k: a lábat aktívan nem használhatja, „nyújt-húz” szavakkal kíséri a mozgást</p> <p>3.</p> <p>guggolótámaszban nyuszi ugrás, karikából karikába k: „nyuszi-hopp” szavakkal kíséri a mozgást (idősebb tanuló „kéz-láb” szavakat is használhatja)</p> <p>4.</p> <p>pókjárásban szalomozás a bóják megkerülésével k: a feneket nem teheti le, bóják kerülése jobbról és balról</p> <p>5.</p> <p>hason fekvés a szőnyegen, babzsák a kézben, gurulás oldalra a szőnyeg végéig k: karok nyújtva, „hasam-hátam” szavakkal kíséri a mozgást</p>	<p>Km: bemutatás + szóban közlés</p> <p>Mikor kinyújtod a karod, azt mondd, hogy nyújj, majd utána pedig húz! Ha az előttd lévő tanuló elhagyta a pad felét, akkor indulhat a következő! Hj.: a lábatokat ne használjátok!</p> <p>Km: utasítás + bemutatás Nyusziugrásban haladjatok a karikákban! Tegyétek bele a kezeteket először, akkor mondjátok, hogy nyuszi, majd ugorjatok a lábatokkal is és mondjátok, hogy hopp! Mutatom!</p> <p>Km: utasítás A bójánál pókjárásban kerüljétek meg őket, szalomban, tehát egyszer jobbról, egyszer balról! Hj.: a feneketek ne húzzátok a földön, végig emeljétek fel!</p> <p>Km: szóban közlés Hason fekvés, a kezetekben legyen egy babzsák. Gurulás oldalra, amikor a hasad van lent akkor mondjuk, hogy hasam, amikor a hátad, akkor azt, hogy hátam. Addig kell gurulni, amíg tart a szőnyeg. Hj.: karok legyenek nyújtva</p> <p>Km: utasítás A végén dobjátok vissza a babzsákokat a szőnyeg elejére!</p>	
--	--	--	--

<p>Hát, váll, láb, has és kar izmainak erősítése, szinkronfunkciók fejlesztése, keresztcsatornák erősítése</p>	<p>6.</p> <p>hason fekvésben kúszás a botok alatt k: mindkét láb és kar aktív használata, „kúszok” szóval kíséri a mozgást</p>	<p>Km: utasítás</p> <p>Hason fekvésben kúszatok át a botok alatt! Kúszás közben folyamatosan mondjátok, hogy „kúszok, kúszok!” Hj.: használt mindkét lábad, ne csak a karod!</p>	
<p>Alsó végtag erősítése, beszéd és mozgásszinkron fejlesztése, kognitív fejlesztés</p>	<p>7.</p> <p>ugrás a trambulínon, páros lábbal k: lábak zárva, karok csipőn, számolással kíséri az ugrásokat</p>	<p>Km: szóban közlés + bemutatás</p> <p>Ugrás a trambulínon, karok csipőn. Öt darabot ugorjatok és közben számoljátok az ugrásokat!</p> <p>Egy, kettő, három...</p>	

<p>Koordináció és kognitív képességek fejlesztése</p>	<p>8.</p> <p>Fellépés a számolyra jobb lábbal, majd ballal, lelépés a számolyról jobb lábbal majd ballal, a következő számolyon ellenkezőleg k:” jobb fel, bal fel, jobb le, bal le” szavakkal kíséri a mozgást</p> <p style="text-align: center;">Játék</p> <p>1. Fogócska Egy fogó van, akit megfog, az lesz a fogó.</p> <p>2. Kidobó Akinél a labda van, 5-öt léphet. Akit kidobnak, az csinál 10 hasprést, majd visszaáll a játékba. k: pattanó labda illetve a fejet érő találat nem érvényes, az elkapott labda sem jelent kiesést</p>	<p>Lépjetek fel a számolyra jobb lábbal és közben mondjátok, hogy jobb fel! Majd bal fel! Ezután jobb le majd bal le! a következő számolyra pedig bal lábbal kezdjétek a fellépést! Bal fel, jobb fel, bal le, jobb le! Majd a harmadik számolytól...</p> <p>Km: szóban közlés</p> <p>Ebből a pályából 5 kört kell menni! Indulhattok!</p> <p>Ff: együttes csoportfoglalkoztatás Km: szóban közlés</p> <p>Az első játék egy egyszerű fogócska lesz. Egy fogó lesz, akit ő elkap, az lesz a fogó! Mehet!</p> <p>A következő játék a kidobó lesz. A fej és a pattanó nem ér. Ha elkapod a dobást, akkor sem vagy kidobva. Akinél a labda van az ötöt léphet. Akit kidobnak, az kigurul a pálya szélére, ott megcsinál 10 hasprést, majd jöhet is vissza játszani.</p>	<p>4p (17p)</p> <p>5x4p (37p)</p> <p>3p (40p)</p> <p>3p (43p)</p>
---	---	---	---

<u>Befejező rész</u>			
Tanóra lezárása	Sorakozó k: gyorsan, egy sorban sorakozó előttem, a vonalon Értékelés Az órai részvétel és aktivitás értékelése, valamint a győztesek kihirdetése. Elköszönés, óra lezárása	Km: utasítás Előttem gyorsan sorakozó! Csoport vigyázz, pihenj! Meg vagyok elégedve a csoporttal nagyon ügyesen dolgozott mindenki végig! Csoport vigyázz! Egészségetekre!	2p (45p)

2. számú melléklet – Szülői tájékoztató

Tájékoztató a gyógytestnevelés foglalkozások rendjéről

A gyógytestnevelés ellátását a Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kaposvári Tagintézményének gyógytestnevelő tanárai végzik a kijelölt nevelési-oktatási intézményekben, az alábbi törvények és rendeletek alapján:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről

A legfontosabb tudnivalók az alábbiak:

1. A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi vagy szakorvosi szűrővizsgálat alapján gyógytestnevelés-óra kell beosztani.
2. A gyógytestnevelés ellátása a tanév rendjéhez igazodik.
3. A tanév rendjétől eltérő kezdés vagy befejezés csak az iskolaorvos vagy a szakorvos véleménye alapján kezdeményezhető.
4. A gyógytestnevelést legkevesebb heti három, de legfeljebb heti öt tanóra keretében kell megszervezni, abban az esetben, ha a feltételek rendelkezésre állnak, heti egy tanórai foglalkozás keretében úszás órát kell tartani.
5. Biztosítani kell a mindennapos testnevelésen való részvételt. Ha a tanuló a testnevelésórán is részt vehet, akkor a gyógytestnevelés- és a testnevelésórákon való részvételnek együttesen kell elérnie a heti öt órát.
6. A pedagógus a tanuló teljesítményét havonta, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal és/vagy szóvegesen minősíti. Amennyiben a tanuló csak gyógytestnevelés órán vesz részt, értékelését a gyógytestnevelő, ha gyógytestnevelés és testnevelés órán is részt vesz, értékelését a testnevelő és a gyógytestnevelő együtt végzi.
7. Ha a tanuló a tanítási óráról távol marad, mulasztását igazolnia kell.
8. A gyógytestnevelési órákra is érvényes, amennyiben a tanulónak az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen az adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.
9. Az ellátás ingyenes, az úszás finanszírozását a Klebelsberg Központ végzi.

3. számú melléklet – Hospitálási napló 1. (2021)

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

PEDAGÓGIAI NAPLÓ Egyéni gyakorlat

Gyakorlatvezető oktató: _____

Készítette: Ábrahám Róbert

Kaposvár, 2021.

Eseménynapló

<i>Időpont</i>	<i>Osztály</i>	<i>Tanóra</i>	<i>Megjegyzés</i>	
2021.10.13 1. 8:00-8:45	6. osztály	Testnevelés		
2021.10.13 2. 9:00-9:45	2. osztály	Testnevelés		

1. A tanórán alkalmazott munkaformák

<i>A tananyag</i>	<i>A tanórán alkalmazott munkaformák</i>	<i>A pedagógus tevékenysége</i>	<i>A tanulók tevékenysége</i>	<i>Eredmény</i>
1. óra				
Bemelegítés	együttes osztályfoglalkoztatás	utasítás	gyakorlatok végrehajtása	szervezet előkészítése a mozgásra
Allóképesség fejlesztés (akadálypálya)	együttes osztályfoglalkoztatás	szóban közlés, bemutatás, bemutattatás	feladatok sorrendjének megjegyzése, bemutatás, feladatok végrehajtása	állóképesség fejlődése
Játék	együttes osztályfoglalkoztatás	szóban közlés	aktív részvétel	játékigény kielégítése, óra lezárása
2. óra				
Bemelegítés	együttes osztályfoglalkoztatás	utasítás	gyakorlatok végrehajtása	szervezet előkészítése a mozgásra
Gyorsaságfejlesztés	együttes osztályfoglalkoztatás	szóban közlés, bemutatás, bemutattatás	feladatok sorrendjének megjegyzése, bemutatás, feladatok végrehajtása	gyorsaság fejlődése, koordinációs képességek fejlődése
Játék	együttes osztályfoglalkoztatás	szóban közlés	aktív részvétel	játékigény kielégítése, óra lezárása

Összegzés: A hallgató az óra céljainak megfelelő, változatos foglalkoztatási formákat választott.

2. A gyakorlatvezető pedagógus tevékenysége a tanóra előtt, folyamán, utána:

<i>Tanóra, mely szakasza</i>	<i>Feladat</i>	<i>Pedagógus tevékenysége</i>	<i>Tanuló tevékenysége</i>
Tanóra előtt	Óravázlat ellenőrzése	Ellenőrzi a hallgató óravázlatát valamint kijelöli hogy a többi hallgatónak milyen szempontok szerint kell megfigyelni társuk óráját.	
Tanóra során	Balesetveszélyes helyzet elhárítása	A tanár beavatkozik az óra menetébe amennyiben	Aktív részvétel

		balesetveszélyes helyzet alakulhat ki.	
Tanóra után	A tanóra megbeszélése	Elemzi a hallgatókkal a tanórát	

Összegzés: A gyakorlatvezető pedagógus végig figyelemmel követte a tanórát, ám egy alkalommal, amikor balesetveszélyes helyzet volt kialakulóban, beleavatkozott az órába és figyelmeztette a hallgatót, hogy máshogy helyezze el az eszközöket.

3. Az elemzés során

<i>Gyakorlatvezető pedagógus tevékenysége</i>	<i>A tanító hallgató tevékenysége</i>	<i>A csoport tevékenysége</i>	<i>Az elemzés menete</i>	<i>Megjegyzés</i>
Levezeti az elemzést, majd ő maga is elemzi a látottakat	A hallgató elmondja a saját érzéseit, véleményét a tanóráról	A többi hallgató kifejti a véleményét a tanóráról	Először a hallgató reflektál a saját órájára, elmondja mit érzett az erősségének, mi az ami kevésbé sikerült. Ezután a másik két hallgató elemzi társuk óráját. Majd végül a gyakorlatvezető pedagógus elemzi az órát, valamint reflektál a hallgatók által felvett dolgokra.	

Összegzés: A gyakorlatvezető segít rávezetni a hallgatót arra, hogy mik voltak a problémák és mik voltak a jó megoldások a tanórákon. Nem kínál neki azonnali megoldást, azt szeretné, ha a hallgató saját maga jönne rá, hogyan és mit lehetne máshogy csinálni, illetve mi az ami jó volt, mely területen kiemelkedőek a képességei.

4. A következő óra előkészítése

<i>Gyakorlatvezető pedagógus tevékenysége</i>	<i>A tanító hallgató tevékenysége</i>	<i>A csoport tevékenysége</i>	<i>Az előkészítés menete</i>	<i>Megjegyzés</i>
Kijelöli a következő tanórára melyik hallgató készül fel, milyen tananyagot milyen formában valósítsa meg.	A hallgató felírja magának, miből kell készülnie, milyen óravázlatot készítsen.	A csoport válaszol a tanár által feltett kérdésekre.	A gyakorlatvezető kijelöli a feladatot a következő hétre. Felhívja a hallgatók figyelmét a sarkalatos pontokra, átbeszéli velük a következő óra anyag oktatásánál mikre kell figyelni.	

Összefoglaló értékelés a hospitálásról, saját tapasztalatok. (Mit szeretnék ugyanígy csinálni, mit szeretnék másként csinálni.)

A hospitálás során a gyakorlatvezető tanár nagyon rugalmasan viszonyult a hallgatókhoz. Minden esetben kiemelte a pozitív tulajdonságaikat ám sosem maradt el a fejlesztő értékelés amennyiben az indokolt volt. A szükséges időben egy alkalommal beavatkozott az órába a baleset elkerülése érdekében, ám ezen kívül hagyta a hallgatót érvényesülni a tanórákon.

Kaposvár, 2021. 10.03.

4. számú melléklet – Hospitálási napló 2. (2022)

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

PEDAGÓGIAI NAPLÓ Egyéni gyakorlat

Gyakorlatvez.

.ai Adrienn

Készítette: Ábrahám Róbert

Kaposvár, 2022.04.05

Eseménynapló

<i>Időpont</i>	<i>Osztály</i>	<i>Tanóra</i>	<i>Megjegyzés</i>	
2022.03.22 1. 10:50-11:35	2. osztály	Testnevelés		
2022.04.05 2. 10:50-11:35	2. osztály	Testnevelés		

1. A tanórán alkalmazott munkaformák

<i>A tananyag</i>	<i>A tanórán alkalmazott munkaformák</i>	<i>A pedagógus tevékenysége</i>	<i>A tanulók tevékenysége</i>	<i>Eredmény</i>
1. óra				
Bemelegítés	együttes osztályfoglalkoztatás	utasítás	gyakorlatok végrehajtása	szervezet előkészítése a mozgásra
Állóképesség fejlesztés (akadálypálya)	együttes osztályfoglalkoztatás	szóban közlés, bemutatás, bemutattatás	feladatok sorrendjének megjegyzése, bemutatás, feladatok végrehajtása	állóképesség fejlődése
Játék	együttes osztályfoglalkoztatás	szóban közlés	aktív részvétel	játékigény kielégítése, óra lezárása
2. óra				
Bemelegítés	együttes osztályfoglalkoztatás	utasítás	gyakorlatok végrehajtása	szervezet előkészítése a mozgásra
Távolugrást előkészítő ugrások, szökdelések (akadálypálya)	együttes osztályfoglalkoztatás	szóban közlés, bemutatás, bemutattatás	feladatok sorrendjének megjegyzése, bemutatás, feladatok végrehajtása	gyorsuló fejlődése, koordinációs képességek fejlődése
Játék	együttes osztályfoglalkoztatás	szóban közlés	aktív részvétel	játékigény kielégítése, óra lezárása

Összegzés: A hallgató az óra céljainak megfelelő, változatos foglalkoztatási formákat választott.

2. A gyakorlatvezető pedagógus tevékenysége a tanóra előtt, folyamán, utána:

<i>Tanóra, mely szakasza</i>	<i>Feladat</i>	<i>Pedagógus tevékenysége</i>	<i>Tanuló tevékenysége</i>
Tanóra előtt	Óravázlat ellenőrzése	Ellenőrzi a hallgató óravázlatát valamint kijelöli hogy a többi hallgatónak milyen szempontok szerint kell megfigyelni társuk óráját.	
Tanóra során	Balesetveszélyes helyzet elhárítása	A tanár beleavatkozik az óra menetébe amennyiben	Aktív részvétel

		balesetveszélyes helyzet alakulhat ki.	
Tanóra után	A tanóra megbeszélése	Elemzi a hallgatókkal a tanórát	

Összegzés: A gyakorlatvezető pedagógus végig figyelemmel követte a tanórát, ám egy alkalommal, amikor balesetveszélyes helyzet volt kialakulóban, beleavatkozott az órába és figyelmeztette a hallgatót, hogy máshogy helyezze el az eszközöket.

3. Az elemzés során

<i>Gyakorlatvezető pedagógus tevékenysége</i>	<i>A tanító hallgató tevékenysége</i>	<i>A csoport tevékenysége</i>	<i>Az elemzés menete</i>	<i>Megjegyzés</i>
Levezeti az elemzést, majd ő maga is elemzi a látottakat	A hallgató elmondja a saját érzéseit, véleményét a tanóráról	A többi hallgató kifejti a véleményét a tanóráról	Először a hallgató reflektál a saját órájára, elmondja mit érzett az erősségének, mi az ami kevésbé sikerült. Ezután a másik két hallgató elemzi társuk óráját. Majd végül a gyakorlatvezető pedagógus elemzi az órát, valamint reflektál a hallgatók által felvett dolgokra.	

Összegzés: A gyakorlatvezető segít rávezetni a hallgatót arra, hogy mik voltak a problémák és mik voltak a jó megoldások a tanórákon. Nem kínál neki azonnali megoldást, azt szeretné, ha a hallgató saját maga jönne rá, hogyan és mit lehetne máshogy csinálni, illetve mi az ami jó volt, mely területen kiemelkedtek a képességei.

4. A következő óra előkészítése

<i>Gyakorlatvezető pedagógus tevékenysége</i>	<i>A tanító hallgató tevékenysége</i>	<i>A csoport tevékenysége</i>	<i>Az előkészítés menete</i>	<i>Megjegyzés</i>
Kijelöli a következő tanóra melyik hallgató készül fel, milyen tananyagot milyen formában valósítsa meg.	A hallgató felírja magának, miből kell készülnie, milyen óravázlatot készítsen.	A csoport válaszol a tanár által feltett kérdésekre.	A gyakorlatvezető kijelöli a feladatot a következő hétre. Felhívja a hallgatók figyelmét a sarkalatos pontokra, átbeszéli velük a következő óra anyag oktatásánál mikre kell figyelni.	

Összefoglaló értékelés a hospitálásról, saját tapasztalatok. (Mit szeretnék ugyanígy csinálni, mit szeretnék másként csinálni.)

A hospitálás során igyekeztem rugalmasan viszonyulni a hallgatókhoz. Először kiemeltem az óra legjobb pontjait, majd próbáltam rávezetni a hallgatót arra, hogy mit lehetett volna másképpen csinálni a tanórán. Megkértem a többi hallgatót, hogy mondja el a gondolatait a társuk órájáról, majd a végén egy összegző értékeléssel zártam a megbeszélést.

Kaposvár, 2022. 04.05.

5. számú melléklet – Strukturált tanulás (prezentáció)

Tervezés, a folyamat segítése és értékelése

Strukturált tanulás

A választott stratégia rövid bemutatása

készségek tanítását segíti elő

célja a gyors készségtanulás

folyamatos tanári irányítás mellett zajlik

a stratégia rugalmas, jól alkalmazkodik a tanuló életkorához, képességeihez, korábbi mozgástapasztalataihoz

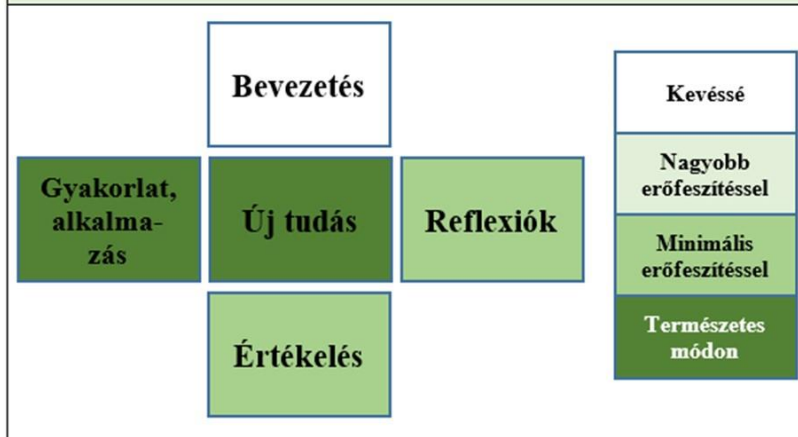
Tanulói tevékenység

A strukturált tanulás formái

Mennyire illeszthető a stratégia a tanítási egységek tervezésébe?

Mely tanulási stílusokhoz illeszkedik a legjobban?

	elsajátítás	interperszonális	
siker			kapcsolatok
érdeklődés			megértés
	megértés	önkifejezés	

Milyen megértési szinteket fejleszt?		
Magyarázás	■	■
Interpretáció	■	■
Alkalmazás	■	■
Nézőpont / aspektus	■	■
Empátia	■	■
Önismeret / metatudás	■	■

Milyen készségeket / képességeket fejleszt?
Olvásás és tanulmányozás
<ul style="list-style-type: none"> • adatgyűjtés, jegyzetkészítés • szakszöveg értelmezése • ábraelemzés és értelmezés
Érvelés és elemzés
<ul style="list-style-type: none"> • következtetés, sejtés, hipotézis • összehasonlítás, kritériumelemzés • feltételek, követelmények elemzése
Kreativitás és kommunikáció
<ul style="list-style-type: none"> • tiszta összefüggő érvelés • ismeretközlő szövegalkotási rutin • két vagy több dokumentum ismertetése
Reflektivitás és viszonyulás
<ul style="list-style-type: none"> • vázlat, megoldási terv készítése • feltételeknek megfelelő önértékelés • a hangulatok, impulzivitás szabályozása

A hatékony oktatási formák mely elemeit ötvözi a stratégia?
<ul style="list-style-type: none"> • hasonlóságok/különbségek felismerése • összefoglalás és jegyzetkészítés • az erőfeszítések elismerése, megerősítés • gyakorlás és otthoni feladat készítése • nemverbális reprezentáció • kooperatív tanulás • <u>célyezérelt tanulás</u> és visszajelzés • hipotézisek felállítása és tesztelése • tippek, kérdések, előzetes rendszerezés

Milyen típusú tudás megszerzését támogatja a stratégia?
Deklaratív: kisebb mértékben támogatja
Procedurális: nagymértékben támogatja

**6. számú melléklet – A pedagógusok és pályakezdő pedagógusok problémái
(prezentáció)**

A pedagógusok és pályakezdő pedagógusok problémái

Készítette: Horváth Kornél, Ábrahám Róbert

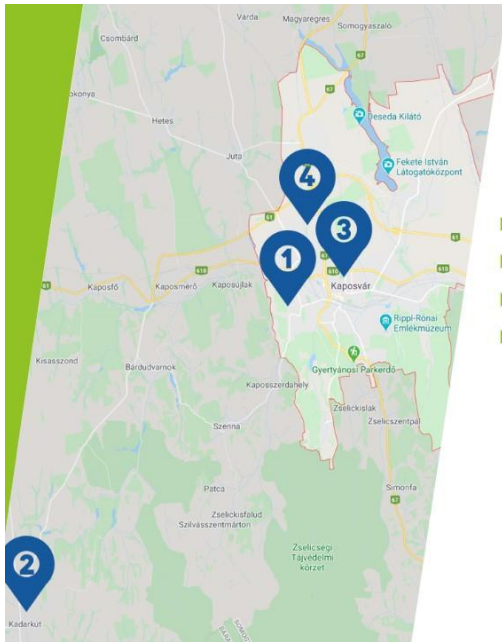
Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
Kaposvári Tagintézménye

A szakszolgálat feladatai

- ▶ Tanácsadás
- ▶ Komplex vizsgálatok
- ▶ Iránymutató szakvélemények
- ▶ Speciális módszerekkel és terápiákkal megtámogatott fejlesztések
- ▶ Egyéni képességekre alapozott személyiségfejlődés

Az ellátások területe - Kaposvári járás

Az intézmény telephelyei

- ▶ 1. Kaposvári Tagintézmény
- ▶ 2. Kadarkúti Telephely
- ▶ 3. Somssich utcai Telephely
- ▶ 4. Búzavirág utcai telephely

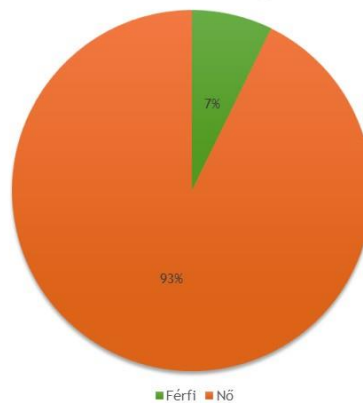
Feladat-ellátási területek

- ▶ Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás
- ▶ Gyógytestnevelés
- ▶ Iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás
- ▶ Konduktív pedagógiai ellátás
- ▶ Logopédiai ellátás
- ▶ Nevelési tanácsadás
- ▶ Szakértői bizottsági tevékenység
- ▶ Tehetséggondozás

Munkatársak

- ▶ 69 fő, 64 nő, 5 férfi
- ▶ Vezetőség - 3 fő
 - ▶ Tagintézmény-vezető
 - ▶ 2 fő igazgatóhelyettes
- ▶ 4 munkaközösség
 - ▶ Logopédusok
 - ▶ Gyógytestnevelők
 - ▶ Gyógypedagógusok
 - ▶ Szakértői bizottság

Nemek szerinti megoszlás

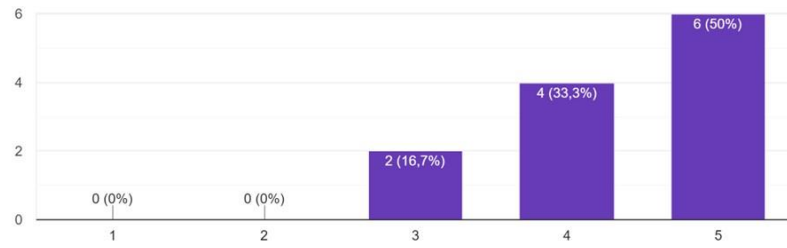

Gyógytestnevelés

- ▶ Feladat - Mozgásszervi és belgyógyászati betegségben szenvedő gyermekek állapotának javítása, az egészség állapot visszaállítása
- ▶ Ellátottak köre - gyógytestnevelésre utalt óvodás és iskolás korú gyermekek a Kaposvári járás területén
- ▶ Ellátás helyszíne - Az ellátásban résztvevő gyermek saját oktatási-nevelési intézménye, a tanév rendjéhez igazodva
- ▶ Munkaközösség - 8 fő gyógytestnevelő + külsős megbízott kollégák

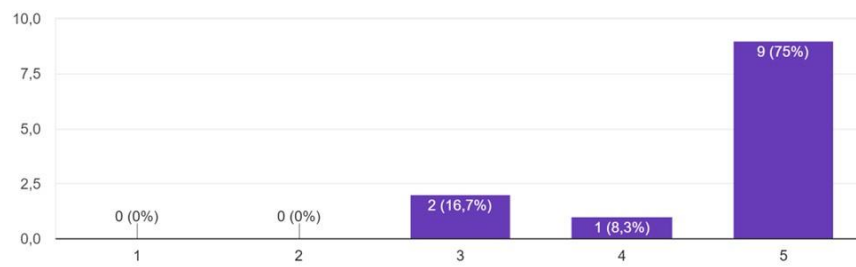
Az intézmény nevelő-oktató munkája a pedagógiai program alapelveinek megfelelő napi pedagógiai gyakorlatot tükrözi.

12 válasz

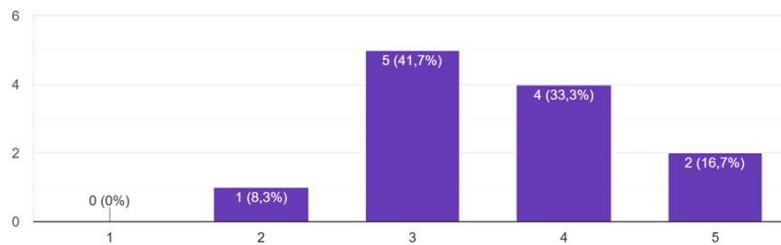
Az intézményvezető jelenléte meghatározó az intézményben.

12 válasz

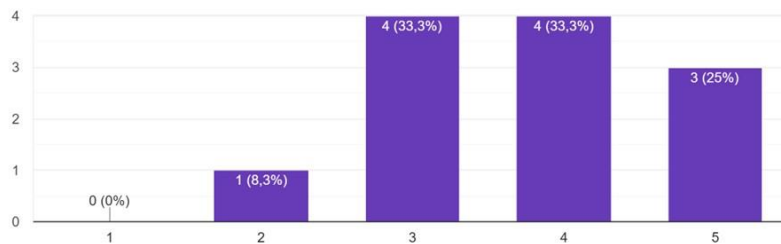
Az intézményvezetés visszajelzést ad a pedagógusoknak munkájukkal kapcsolatban; a visszajelzés és az értékelés korrekt, tényeken alapul.

12 válasz

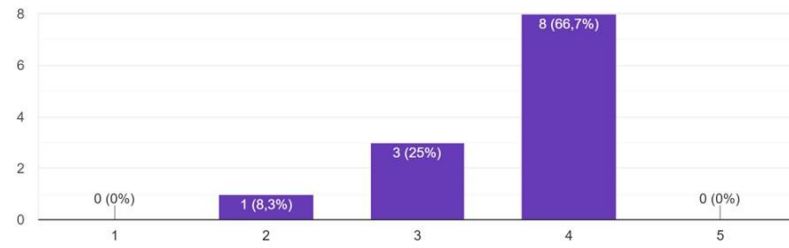
Az intézményen belüli információáramlás kétirányú, a testület tagjai időben megkapják a munkájukhoz szükséges információkat.

12 válasz

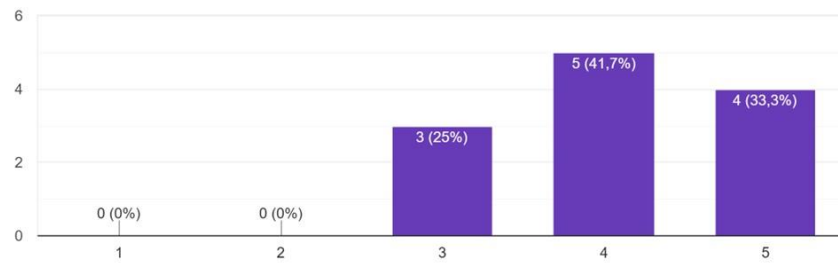
Az intézményben a pedagógiai-szakmai munka zavartalan végzéséhez szükséges eszközök rendelkezésre állnak.

12 válasz

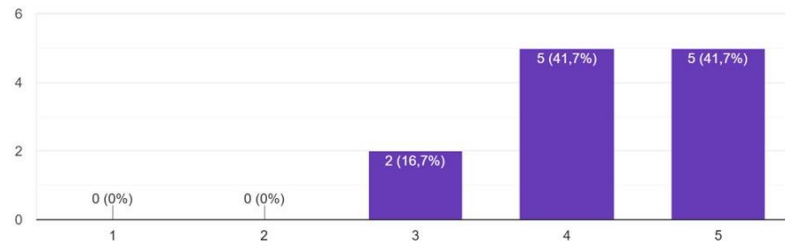
Az intézményben tervszerűen és hatékonyan működnek a szakmai munkaközösségek.

12 válasz

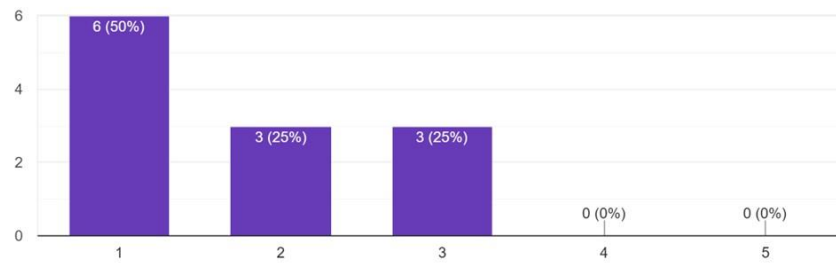
Az intézményben a pedagógusok készek a szakmai fejlődésre, tanfolyamokon, továbbképzéseken vesznek részt, az itt szerzett ismereteket hasznosítják, és egymásnak is átadják

12 válasz

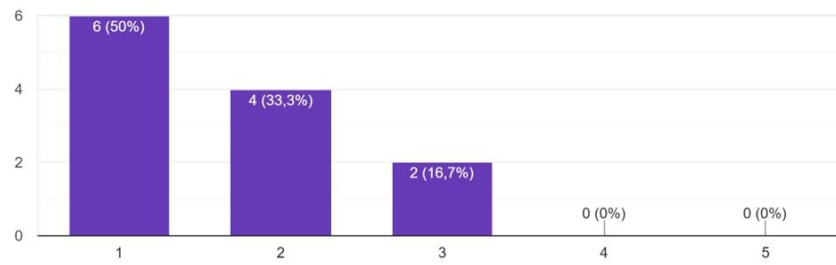
A társadalom megbecsüli a pedagógusokat.

12 válasz

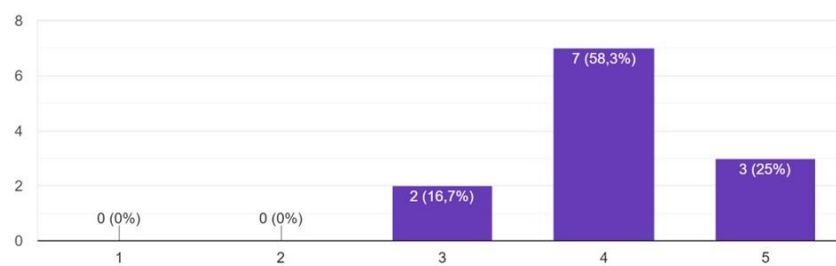
Elégedett a fizetésével.

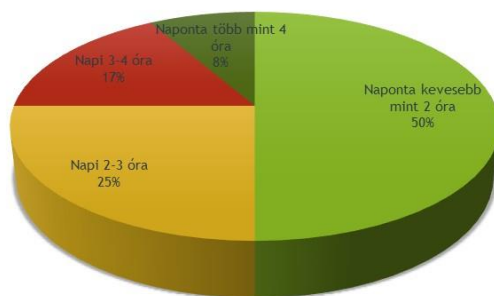
12 válasz

Szakmai munkámban megtudom valósítani ötleteim, szabadkezet kapok.

12 válasz

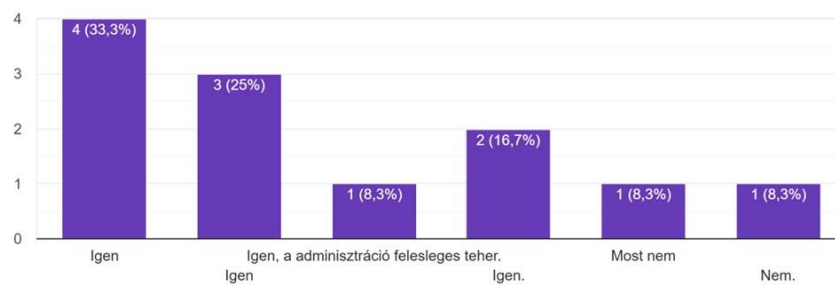

■ Naponta kevesebb mint 2 óra ■ Naponta 2-3 óra ■ Naponta 3-4 óra ■ Naponta több mint 4 óra

Tanórán kívül mennyi időt tölt még iskolai elfoglaltsággal, adminisztrációval?

Soknak érzi a tanórán kívüli adminisztrációt?

12 válasz

Milyen iskolaszinten tanít? Melyik korosztály áll legközelebb a szívéhez és melyik korosztály az, akikkel nehezebben tud együtt dolgozni?

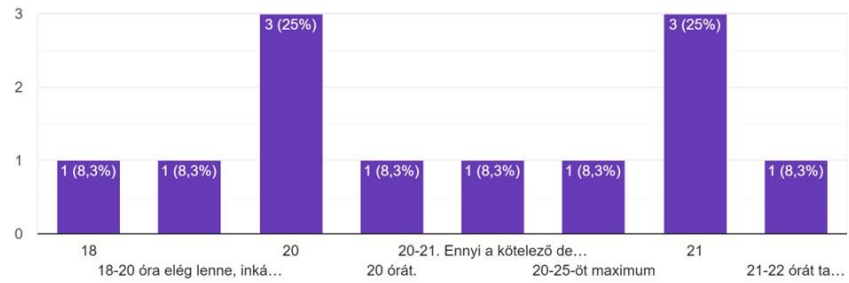
- ▶ 3-14 évesig. Felső tagozatosokkal jól tudok dolgozni illetve az oviban a nagycsoportos ok. A nagyon kicsikkel kicsit nehezebb.
- ▶ Óvodától általános iskola 8- osztályig. Mindegyik korosztályt szeretem, az óvodásokkal kicsit nehezebb számomra az együttműködés.
- ▶ 14- éves korig
- ▶ 1-4 osztályig
- ▶ 2-8 évesek. De középiskolás, felső tagozatos diákokkal is dolgoztam már. Nincs preferált korosztályom.
- ▶ Óvodától felső tagozatig tanítok. Az alsós korosztály áll a szívemhez legközelebb, 1-3. osztályig. A kiskamaszoktól kezdve már nehéz az órai feladatokat megvalósítani, de főleg nehéz őket motiválni.
- ▶ Felső tagozaton tanítok, alsó lehet nehezebben menne
- ▶ Óvodában és általános iskolában dolgozom. A nagycsoportos korosztály, valamint az általános iskola alsó tagozata áll hozzám a legközelebb. A felsős tanulók motiválása nagyobb kihívást jelent.
- ▶ Általános iskolás korú gyerekekkel foglalkozom. Mindegyik korosztállyal szeretek dolgozni.
- ▶ 3-14 éves korig tanítok. Nincs különbség a korosztályok között.
- ▶ Óvodától középiskoláig foglalkozom gyerekekkel. Nem korosztály-függő, hogy kivel nehezebb együtt dolgozni, inkább a sérülés mértéke.
- ▶ 0-14 éves korosztály. Általános iskolásokkal dolgozom a legszívesebben, de a kisebbekkel is jól tudok együtt dolgozni.

Utazó pedagógus? Ha igen, megfelelő Önnek, hogy utaznia kell egyik intézményből a másikba, vagy megviseli Önt?

- ▶ Igen az vagyok, de rövid távokat utazom és ez nem visel meg.
- ▶ Igen, utazom, és nagyon szeretem, változatos, de mégis tervezhető.
- ▶ Megfelelő
- ▶ Igen
- ▶ Nem
- ▶ Utazó pedagógus vagyok. Szeretem az utazást, kikapcsol, közben lehet átgondolni a dolgokat.
- ▶ Voltam, Nem megfelelő
- ▶ Igen. Az intézmények nincsenek messze egymástól, így megfelelő többnyire. Egyedül az eszközök állandó hordozása okoz nehézséget a stabil, fix munkavégzési hely hiánya miatt.
- ▶ Szeretek utazni, kikapcsol.
- ▶ Ez a munkám velejárója. Bár idén elég sok intézményben (12) látom el a gyermekek fejlesztését, ezáltal sok idő elmegy az utazással. De nem módánám, hogy megvisel.
- ▶ Utazó gyógypedagógus vagyok. Nem okoz problémát az utazás, inkább az eszközök szállítása, felkészülés az órákra (több helyszínen, több gyerek, különböző szükségletek)
- ▶ Igen, utazom. Sok idő megy el az utazással, de szeretem a változatosságot.

Ön szerint egy héten, hány tanórát kellene tanítani?

12 válasz

Köszönjük a figyelmet!

7. számú melléklet – Hallgatói és konzulensi nyilatkozat

NYILATKOZAT

Alulírott ÁBRAHÁM RÓBERT, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, KAPOSVÁRI Campus, PEDAGÓGUS SZAKVIZSGA szak nappali/levelező* tagozat végzős hallgatója nyilatkozom, hogy a dolgozat saját munkám, melynek elkészítése során a felhasznált irodalmat korrekt módon, a jogi és etikai szabályok betartásával kezeltem. Hozzájárulok ahhoz, hogy Záródolgozatom/Szakdolgozatom/Diplomadolgozatom egyoldalas összefoglalója felkerüljön az Egyetem honlapjára és hogy a digitális verzióban (pdf formátumban) leadott dolgozatom elérhető legyen a témát vezető Tanszéken/Intézetben, illetve az Egyetem központi nyilvántartásában, a jogi és etikai szabályok teljes körű betartása mellett.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: 2023 év 04 hó 25 nap

Hallgató

NYILATKOZAT

A dolgozat készítőjének konzulense nyilatkozom arról, hogy a Záródolgozatot/Szakdolgozatot/Diplomadolgozatot/Portfóliót áttekinttem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A Záródolgozatot/Szakdolgozatot/Diplomadolgozatot/Portfóliót záróvizsgán történő védeésre javaslom / nem javaslom*.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: 2023 év 04 hó 25 nap

Belső konzulens

*Kérjük a megfelelőt aláhúzni!